

CAREERS360

PREPARATION **Series**

AP SSC

SOCIAL STUDIES

Question Bank & Model Paper 2024-25

SOCIAL STUDIES ACTION PLAN

S.NO.	DAY & DATE	SESSION DESCRIPTION
1.	01.12.2024, SUNDAY	SESSION-1 & SESSION-2 G. 1. RESOURCES AND DEVELOPMENT, G. 2. FOREST AND WILDLIFE RESOURCES
2.	02.12.2024, MONDAY	SESSION-3 G. 3. WATER RESOURCES
3	03.12.2024, TUESDAY	SESSION-2 E. 1. DEVELOPMENT
4	04.12.2024, WEDNESDAY	SESSION-2 E. 2. SECTORS OF THE INDIAN ECONOMY
5	05.12.2024, THURSDAY	SESSION-1 H. 1. RISE OF NATIONALISM IN EUROPE
6	06.12.2024, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST G. 3. WATER RESOURCES
7	07.12.2024, SATURDAY	SESSION-4 H. 2. NATIONALISM IN INDIA
8	09.12.2024, MONDAY	SESSION-3 H. 3. THE MAKING OF A GLOBAL WORLD
9	10.12.2024, TUESDAY	SESSION-2 C. 1. POWER SHARING
10	14.12.2024, SATURDAY	SESSION-1 & SESSION-2 C. 2. FEDERALISM C. 3. GENDER, RELIGION AND CASTE
11	18.12.2024, WEDNESDAY	SESSION-3 & SESSION-4 REFLECTION TIME & SA-I REVISION
12	19.12.2024, THURSDAY	SESSION-1 & SESSION-4 STUDY HOUR, SA-I REVISION & SA-I EXAM
13	20.12.2024, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST G. 4. AGRICULTURE
14	21.12.2024, SATURDAY	SESSION -4 G. 5. MINERALS AND ENERGY RESOURCES
15	23.12.2024, MONDAY	SESSION -3 TEST ON G. 5. MINERALS AND ENERGY RESOURCES
16	24.12.2024, TUESDAY	SESSION -2 E. 4. GLOBALISATION AND INDIAN ECONOMY

S. NO.	DAY & DATE	SESSION DESCRIPTION
17	27.12.2024, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST E. 4. GLOBALISATION AND THE INDIAN ECONOMY
18	28.12.2024, SATURDAY	SESSION -4 C. 4. POLITICAL PARTIES (8 M)
19	30.12.2024, MONDAY	SESSION -3 C. 4. POLITICAL PARTIES (MAP)
20	31.12.2024, TUESDAY	SESSION -2 C. 4. POLITICAL PARTIES (TEST)
21	02.01.2025, THURSDAY	SESSION -1 E. 3. MONEY AND CREDIT - TEST
22	03.01.2025, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST C. 3. GENDER, RELIGION AND CASTE
23	04.01.2025, SATURDAY	SESSION- 4 G. 6. MANUFACTURING INDUSTRIES
24	06.01.2025, MONDAY	SESSION -3 H. 4. THE AGE OF INDUSTRIALISATION
25	07.01.2025, TUESDAY	SESSION -2 H. 4. THE AGE OF INDUSTRIALISATION- TEST
26	08.01.2025, WEDNESDAY	SESSION- 2 E. 5. CONSUMER RIGHTS
27	10.01.2025, FRIDAY	SESSION- 2 G. 7. LIFELINES OF NATIONAL ECONOMY
28	11.01.2025, SATURDAY	SESSION- 2 H. 5. PRINT CULTURE AND THE MODERN WORLD
29	12.01.2025, SUNDAY	SESSION- 2 H. 5. PRINT CULTURE AND THE MODERN WORLD C. 5. OUT COMES OF DEMOCRACY
30	16.01.2025, THURSDAY	SESSION- 2 G. 3. WATER RESOURCES
31	17.01.2025, FRIDAY	SESSION- 2 G. 4. AGRICULTURE
32	18.01.2025, SATURDAY	SESSION- 2 H. 2. NATIONALISM IN INDIA
33	19.01.2025, SUNDAY	SESSION- 2 H. 5. PRINT CULTURE AND THE MODERN WORLD

S. NO.	DAY & DATE	SESSION DESCRIPTION
34	20.01.2025, MONDAY	SESSION- 3 E. 2. SECTORS OF THE INDIAN ECONOMY
35	21.01.2025, TUESDAY	SESSION- 2 E. 3. MONEY AND CREDIT
36	22.01.2025, WEDNESDAY	SESSION- 2 C. 1. POWER SHARING
37	24.01.2025, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST H. 2. NATIONALISM IN INDIA
38	25.01.2025, SATURDAY	SESSION- 4, INDIA MAP
39	27.01.2025, MONDAY	SESSION- 3 WORLD MAP
40	28.01.2025, TUESDAY	SESSION- 2 G. 2. FOREST AND WILD LIFE RESOURCES
41	29.01.2025, WEDNESDAY	SESSION- 2 G.5. MINERALS AND ENERGY RESOURCES
42	30.01.2025, THURSDAY	SESSION- 1 H. 1. THE RISE OF NATIONALISM IN EUROPE (MAPPING SKILLS)
43	31.01.2025, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST H.1. THE RISE OF NATIONALISM IN EUROPE (Q&A)
44	01.02.2025, SATURDAY	SESSION- 4 H. 4. THE AGE OF INDUSTRIALISATION
45	03.02.2025, MONDAY	SESSION- 3 H. 5. PRINT CULTURE AND MODERN WORLD
46	04.02.2025, TUESDAY	SESSION- 2 E. 1. DEVELOPMENT
47	05.02.2025, WEDNESDAY	SESSION- 2 E. 5. CONSUMER RIGHTS
48	07.02.2025, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST E. 5. CONSUMER RIGHTS- TEST
49	08.02.2025, SATURDAY	SESSION-4 H. 6. MANUFACTURING INDUSTRIES
50	10.02.2025, MONDAY	SESSION-3 H. 3. THE MAKING OF THE GLOBAL WORLD
51	11.02.2025, TUESDAY	SESSION- 2 C. 3. GENDER, RELIGION AND CASTE
52	14.02.2025, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST C. 2. FEDERALISM

S. NO.	DAY & DATE	SESSION DESCRIPTION
53	16.02.2025, SUNDAY	SESSION-3 & SESSION-4 1 MARK QUESTIONS REVISION FOR PRE-FINAL
54	20.02.2025, THURSDAY	STUDY HOUR, SESSION-1 & SESSION-2 REVISION FOR PRE-FINAL
55	21.02.2025, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST E. 3.MONEY AND CREDIT
56	22.02.2025, SATURDAY	SESSION-4 2 MARKS QUESTIONS IN ECONOMICS
57	23.02.2025, SUNDAY	SESSION-1 & SESSION-2 1 MARK QUESTIONS IN GEOGRAPHY
58	24.02.2025, MONDAY	SESSION-3 1 MARK QUESTIONS IN CIVICS
59	25.02.2025, TUESDAY	SESSION-2 1 MARK QUESTIONS IN HISTORY
60	27.02.2025, THURSDAY	SESSION-1 INDIA MAP PRACTICE AND TEST
61	28.02.2025, FRIDAY	STUDY HOUR & TEST WORLD MAP PRACTICE AND TEST
62	01.03.2025, SATURDAY	SESSION-4 INFORMATION SKILL-PRACTICE
63	06.03.2025, THURSDAY	TEST HOUR INFORMATION SKILL-TEST
64	07.03.2025, FRIDAY	STUDY HOUR GRAND TEST PRACTICE
65	09.03.2025, SUNDAY	SESSION-3 & SESSION-4 MOST IMPORTANT 8 MARKS QUESTIONS REVISION AND TEST
66	10.03.2025, MONDAY	SESSION-3 EXAM TIPS

1. Resources and Development

వనరులు మరియు అభివృద్ధి

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. Give any two examples for renewable resources.
పునరుత్పాదక వనరులకు రెండు ఉదాహరణలను పేర్కొనండి.
2. Wind blows loose soil off flat or sloping land known as _____ Erosion.
గాలి వీచేటప్పుడు చదునైన లేదా వాలుగా ఉన్న భూమిపై వదులుగా ఉన్న, మట్టి కొట్టుకొని పోవడాన్ని _____ అంటారు.
3. Which type of soil is ideal for growing cotton?
పత్తి పంట సాగుకు అత్యంత అనువైన నేల ఏది?
4. Find the odd one. Wind, Water, Forest, Metal.
వేరుగా ఉన్న దానిని గుర్తించండి. గాలి, నీరు, అడవి, లోహము.
5. Give an example for Recyclable Resources.
పున: చక్రీయం చేయగల ఒక వనరులకు ఒక ఉదాహరణనివ్వండి.
6. Earth summit - 2022 held at _____ City.
2022లో ధరిత్రి శిఖరాగ్ర సమావేశం జరిగిన నగరం _____.
7. On the basis of Exhaustibility, Resources can be classified as?
క్షీణత ఆధారంగా వనరుల రకములను ఎలా వర్గీకరించవచ్చు?
8. What should be the percentage of forest area in Geographical area?
మొత్తము భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో అటవీ విస్తీర్ణం ఎంత శాతం ఉండాలి?
9. Where was the first International Earth Summit held?
మొదటి అంతర్జాతీయ ధరిత్రి శిఖరాగ్ర సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?
10. Who was the author of the book "Small is Beautiful"?
"స్మాల్ ఈజ్ బ్యూటీఫుల్" అనే పుస్తక రచయిత ఎవరు?
11. Which Erosion does the given image show? (Text Book pg. No. 20, Geography)
పాఠ్యపుస్తకము (భౌగోళికశాస్త్రం) పేజీనెం. 21లో చిత్రం 1.11 ఏ క్రమ క్షయాన్ని సూచిస్తుంది?
12. What is the total Geographical area of India?
భారతదేశం యొక్క మొత్తం భౌగోళిక వైశాల్యం ఎంత?

13. What is Agenda 21?

21 కార్యాంశాల జాబితా అనగానేమి?

14. How did Gandhiji Voice his concern about resources Conservation?

వనరుల పరిరక్షణ గురించి గాంధీజీ ఏమన్నారు?

15. Solar Energy: Renewable Resources :: Fossil Fuels: _____

సౌరశక్తి : పునరుత్పాదక వనరు :: శిలాజ ఇంధనాలు : _____

16. Which is the main cause of land degradation in Punjab?

పంజాబ్‌లో భూక్షీణతకు ప్రధాన కారణం ఏమిటి?

17. In which one of the following state is Terrace Cultivation practiced.

a) Punjab b) Plains of Uttar Pradesh c) Haryana d) Uttarakhand

కింది వాటిలో ఏ రాష్ట్రంలో సోపాన వ్యవసాయం అమలులో ఉంది.

ఎ) పంజాబ్ బి) ఉత్తరప్రదేశ్ మైదానాలు సి) హర్యానా డి) ఉత్తరాఖండ్

18. In Maharastra which soil is predominantly found?

మహారాష్ట్రలో చాలా ఎక్కువగా కనిపించే నేల రకము ఏది?

19. The soil which ranges from red to brown in colour and saline in Nature.

ఎరుపు నుండి గోధుమ రంగులలో ఉండి ఇసుక లాగా లవణీయ స్వభావం కలిగి ఉన్న నేలలు ఏవి?

20. Match the following

causes of Land degradation

States

1. Deforestation due to Mining	( )	A. Gujarat, Rajasthan
2. Overgrazing	( )	B. Punjab, Haryana
3. Over irrigation	( )	C. Odisha, Jharkhand

ఈ క్రింది వానిని జతపరచండి

భూసార క్షీణతకు కారణం

అవి జరిగే రాష్ట్రాలు

1. గనుల త్రవ్వకం కారణంగా అడవుల నరికివేత వలన	( )	A. గుజరాత్, రాజస్థాన్
2. అధికంగా పశువులను మేపటం	( )	B. పంజాబ్, హర్యానా
3. అధిక నీటిపారుదల కారణం	( )	C. ఒడిశా, జార్ఖండ్

2. Forest and Wildlife Resources

అటవీ మరియు వన్యప్రాణుల వనరులు

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. What is Bio-diversity? Why is Bio-diversity important for Human lives?
జీవవైవిధ్యం అనగా నేమి? మానవ జీవితాలకు జీవవైవిధ్యం ఎందుకు ముఖ్యమైనది?
2. How have human activities affected the depletion of Flora and Fauna? Explain.
మానవ కార్యకలాపాలు వృక్షజాల మరియు జంతుజాలాల యొక్క క్షీణతను ఎలా ప్రభావితం చేశాయి? వివరించండి.
3. Distinguish between Reserved Forests and Protected Forests.
అభయారణ్యాలు (రిజర్వు చేయబడిన), రక్షిత అడవుల మధ్య తేడాలు వ్రాయండి.

3. Water Resources

జల వనరులు

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. What is water Scarcity? What are its main causes?
నీటి కొరత అనగానేమి? దానికి ప్రధాన కారణాలు ఏమిటి?
2. Compare the advantages and disadvantages of multi-purpose river projects?
బహుళార్థసాధక నదీ పథకాల యొక్క అనుకూలతలు మరియు ప్రతికూలతలను పోల్చండి?
3. Discuss how rain water harvesting in semi-arid regions of Rajasthan is carried out?
రాజస్థాన్‌లోని ఉపశుష్క ప్రాంతాలలో వర్షపునీటి సేకరణ ఎలా జరుగుతుందో చర్చించండి?
4. Describe how modern adaptations of traditional rain water harvesting methods are being carried out to conserve and store water.
నీటిని సంరక్షించడానికి మరియు నిల్వ చేయడానికి సాంప్రదాయ వర్షపు నీటి సేకరణ పద్ధతుల యొక్క ఆధునిక అనుసరణలు ఎలా జరుగుతున్నాయో చర్చించండి.

4. Agriculture వ్యవసాయం

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. Suggest the initiatives to be taken by the government to ensure the increase in Agricultural production?
వ్యవసాయోత్పత్తిని పెంచడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న కొన్ని చర్యలను తెలపండి?
2. Describe the geographical conditions required for the growth of rice.
వరి పంట పెరుగుదలకు అనుకూలించే భౌగోళిక పరిస్థితులను వివరించండి?
3. Describe any four features of Indian agriculture sector.
భారత వ్యవసాయ రంగం యొక్క ఏవైనా 4 లక్షణాలను వ్రాయండి.

5. Minerals and Energy Resources

ఖనిజాలు మరియు శక్తి వనరులు

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. Why do you think that solar energy has a bright future in India?
భారతదేశంలో సౌరశక్తికి ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఉందని మీరు ఎందుకు అనుకుంటున్నారు?
2. Describe the distribution of Coal in India?
భారతదేశంలో బొగ్గు విస్తరణను వివరించండి?
3. Why do we need to conserve mineral resources? (or) Explain the importance of conservation of minerals?
మనం ఖనిజ వనరులను ఎందుకు సంరక్షించుకోవాలి. లేదా ఖనిజవనరుల సంరక్షణ ప్రాముఖ్యతను వివరించండి?
4. Distinguish between the Ferrous Minerals and Non-Ferrous Minerals.
ఇనుము కలిగిన (ఫెర్రస్) మరియు ఇనుమేతర (నాన్ ఫెర్రస్) ఖనిజాల మధ్య తేడాలను వ్రాయండి.
5. Distinguish between conventional and Non-conventional sources of Energy.
సాంప్రదాయ మరియు సాంప్రదాయేతర శక్తి వనరుల మధ్య తేడాలను రాయండి.

6. Manufacturing Industries

ఉత్పాదక పరిశ్రమలు

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. What are the Basic industries? Give an example.
మౌలిక పరిశ్రమలు అంటే ఏమిటి? ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.
2. What are the Agro-Based industries? Give an example.
వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలు అనగా నేమి? ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.
3. Define the Mineral-based industries? Give an example.
ఖనిజాధార పరిశ్రమను నిర్వచించండి? ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.
4. What is manufacturing?
ఉత్పాదకత అంటే ఏమిటి?

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. Find out which is not related to Agro-based Industries? ( )
A. Sugar B. Rubber C. Cement D. Coffee
క్రింది వానిలో వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమకానిది.
ఎ. పంచదార బి. రబ్బరు సి. సిమెంట్ డి. కాఫీ
2. In which of the following state Kalpakam Nuclear power plant located? ( )
A. Kerala B. Tamilnadu C. Delhi D. Sikkim
ఈ క్రింది ఏ రాష్ట్రంలో “కల్పకం అణు విద్యుత్ కర్మాగారం” కలదు? ( )
ఎ. కేరళ బి. తమిళనాడు సి. ఢిల్లీ డి. సిక్కిం
3. Which industry uses Bauxite as a raw meterial.
ఏ పరిశ్రమలో బాక్సైట్‌ను ముడి సరుకుగా ఉపయోగిస్తారు?
4. Which one of the following industries manufacture telephones, computers etc..
A. Steel B. Aluminium Smelting ( )
C. Electronic D. Information Technology
కింది వాటిలో టెలిఫోన్లు, కంప్యూటర్లు మొదలైన వాటిని తయారు చేసే పరిశ్రమ ఏది? ( )
ఎ. ఉక్కు బి. అల్యూమినియం స్మెల్టింగ్
సి. ఎలక్ట్రానిక్ డి. సమాచార సాంకేతికత

5. Expand BHEL?
BHELను విస్తరింపుము?
6. Expand TISCO?
TISCOను విస్తరింపుము?
7. Which city is called “Electronic Capital of India.”?
భారతదేశ ఎలక్ట్రానిక్ రాజధాని అని ఏ నగరాన్ని పిలుస్తారు.
8. Which city is called “Silicon city.”?
“సిలికాన్ సిటీ” అని ఏ నగరాన్ని పిలుస్తారు?
9. Expand NALCO?
NALCO ను విస్తరింపుము.
10. Based on raw material, Jute is example of _____ Insustry. ( )
A. Agro-based B. Mineral-based C. A and B D. Non of the above
ముడి పదార్థం ఆధారంగా జనపనార _____ పరిశ్రమకు చెందును?
ఎ. వ్యవసాయాధారిత బి. ఖనిజ ఆధారిత
సి. ఎ మరియు బి డి. పైవేవీకావు
11. Salem : Tamil Nadu : : Bhadravathi : _____
సేలం : తమిళనాడు : : భద్రావతి : _____
12. Edible Oil : Agro-based industry : : Cement Industry : _____
వంట నూనె : వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమ : : సిమెంట్ పరిశ్రమ : _____
13. Find the odd one.
Bokaro Jaipur Rourkela Durgapur
వేరుగా ఉన్న దానిని గుర్తించండి.
బొకారో జైపూర్ రూర్కెలా దుర్గాపూర్
14. Which is called “Golden Fibre”?
“బంగారు పీచు” అని దేనికి పేరు?
15. Which was the first successful textile mill established in India?
మొదటిగా స్థాపించబడిన విజయవంతమైన బట్టల మిల్లు ఏది?

7. Lifelines of National Economy

(జాతీయ ఆర్థిక జీవనాడులు)

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

- What is the significance of the border roads?
సరిహద్దు రోడ్ల ప్రాముఖ్యత ఏమిటి?
- State any three merits of roadways?
రహదారి మార్గాలకు సంబంధించి ఏవైనా మూడు లాభాలు రాయండి?
- What is meant by trade? write one difference between International Trade and Local Trade.
వాణిజ్యం అంటే ఏమిటి? అంతర్జాతీయ మరియు స్థానిక వాణిజ్యాల మధ్య ఒక తేడా రాయండి.
- Write about "Pradhana Mantri Grameen Sadak Yojana."
"ప్రధానమంత్రి గ్రామీణ సడక్ యోజన" ను గూర్చి వ్రాయండి.
- Where and Why is rail transport the most convenient means of transportation
రైలు రవాణా ఎక్కడ అత్యంత అనుకూలమైన రవాణా సాధనం? ఎందుకు?
- Observe the given map of India (TB Pg. No. 158) and answer the following questions?
a) Where is the Indira Gandhi International Airport located?
b) Where is the Netaji Subhash Chandra Bose International Airport located?
టెక్స్టుబుక్ పేజీనెం. 159 లో ఇవ్వబడిన భారతదేశ పటాన్ని పరిశీలించండి మరియు ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి.
ఎ) ఇందిరాగాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ఎక్కడ ఉంది?
బి) నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ఎక్కడ ఉంది?
- Observe the given Map of India (TB Pg. No. 158) and answer the following questions?
a) Name any two Major ports which located on the west coast of India?
b) Name any two Major ports which located on the east coast of India?
టెక్స్టుబుక్ పేజీ నెం. 159 లో ఇవ్వబడిన భారతదేశ పటాన్ని పరిశీలించండి మరియు ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వ్రాయండి.
ఎ) భారతదేశం పశ్చిమతీరంలో గల ఏవైనా రెండు ప్రధాన నౌకాశ్రయాలను పేర్కొనండి?
బి) భారతదేశం తూర్పు తీరంలో గల ఏవైనా రెండు ప్రధాన నౌకాశ్రయాలను పేర్కొనండి?
- What is called Golden Quadrilateral Super Highways?
స్వర్ణ చతుర్భుజ సూపర్ హైవేలు అనగా నేమి?

INDIA MAP (భారతదేశ పటము)

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. Resources and Development	-	1M
వనరులు మరియు అభివృద్ధి	-	1 మార్కు
6. Manufacturing Industries	-	1M
ఉత్పాదక పరిశ్రమలు	-	1 మార్కు
7. Life lines of National Economy	-	2M
జాతీయ అర్ధిక వ్యవస్థ జీవనాడులు	-	2 మార్కులు
1. Thar Desert		
థార్ ఎడారి		
2. Mahanadi		
మహానది		
3. Andaman and Nicobar Islands		
అండమాన్ మరియు నికోబార్ దీవులు		
4. S.C.R. Head Quarter		
దక్షిణమధ్యరైల్వే ప్రధాన కార్యాలయం		
5. Kerala		
కేరళ		
6. Goa		
గోవా		
7. Indira Gandhi International Air Port (New Delhi)		
ఇందిరాగాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయము (న్యూఢిల్లీ)		
8. Amaravathi		
అమరావతి		
9. Netaji International Airport (Kolkata)		
నేతాజీ సుభాష్ చంద్రబోస్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయము (కోల్కత్తా)		
10. Narmada River		
నర్మదా నది		
11. Punjab		
పంజాబ్		
12. Jamshedpur		
జెమ్ షెడ్ పూర్		

13. Bangladesh బంగ్లాదేశ్	31. Bay of Bengal బంగాళాఖాతం
14. Mumbai ముంబాయి	32. Jammu జమ్ము
15. The state with Arid Soils శుష్క నేలలు గల రాష్ట్రం	33. Varanasi వారణాసి
16. The steel plant in Tamil Nadu తమిళనాడులో ఇనుము - ఉక్కు పరిశ్రమ గల ప్రాంతం	34. Bihar బీహార్
17. Sikkim సిక్కిం	35. River Ganga గంగానది
18. Maharastra మహారాష్ట్ర	36. River Indus సింధూనది
19. Hyderabad హైదరాబాద్	37. Arabeian sea అరేబియా సముద్రం
20. Paradwip Port పారాద్వీప్ ఓడరేవు	38. Sardar Sarovar Dam సర్దార్ సరోవర్ ప్రాజెక్ట్ (పథకం)
21. Deccan Plateau దక్కన్ పీఠభూమి	39. Bhakra Nangal Dam భాక్రానంగల్ ప్రాజెక్ట్
22. Godavari River గోదావరి నది	40. Tehri Dam తెహ్రి ప్రాజెక్ట్
23. Lakshadweep Islands లక్షద్వీప్ దీవులు	
24. Chennai చెన్నై	
25. Andhra Pradesh ఆంధ్రప్రదేశ్	
26. Kolkata కోల్కత్తా	
27. Vishakha Patnam విశాఖపట్టణం	
28. Bengaluru బెంగళూరు	
29. Kandla Port కాండ్లా ఓడరేవు	
30. Uttara Khand ఉత్తరాఖండ్	

MAP

1-Mark (Only Model for students) 1 మార్కు (విద్యార్థికి మోడల్ మాత్రమే. అట్లాస్ సహాయంతో విద్యార్థి స్వంతంగా మరికొన్ని అభ్యసించవలెను).

1. Name the eastern most city from the given list.

Patna, Mathura, Jaisalmer, Imphal

ఈ క్రింది వానిలో తూర్పు చివర ఉన్న నగరాన్ని గుర్తించండి. రాయండి.
పాట్నా, మథుర, జైసల్మీర్, ఇంఫాల్

2. Arrange the following countries from East to West.

Japan, Mexico, France, China

U.K, China, USA, India

India, China, Japan, USA

Egypt, China, England, Japan

China, USA, England, Japan

ఈ క్రింది దేశములను వాని స్థానం ఆధారంగా తూర్పు నుండి పడమరకు రాయండి.

జపాన్, మెక్సికో, ఫ్రాన్సు, చైనా

యునైటెడ్ కింగ్డం, చైనా, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు, భారతదేశం

భారతదేశం, చైనా, జపాన్, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు

ఈజిప్టు, చైనా, ఇంగ్లాండ్, జపాన్

చైనా, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు, ఇంగ్లాండ్, జపాన్

3. Name the western most city from the following.

Imphal, Ranchi, Bhopal, Gandhinagar

ఈ క్రింది వానిలో పశ్చిమ చివరి నగరాన్ని గుర్తించి వ్రాయండి.

ఇంఫాల్, రాంచీ, భోపాల్, గాంధీనగర్

4. Arrange the states from North to South

Andhra Pradesh, Kerala, West Bengal, Haryana

Note:- (Practice with the help of Atlas)

ఈ క్రింది రాష్ట్రాలను అవి ఉన్న స్థానముల ఆధారంగా ఉత్తరము నుండి దక్షిణానికి వ్రాయండి.

ఆంధ్రప్రదేశ్, కేరళ, పశ్చిమ బెంగాల్, హర్యానా

Map pointing chapters - Text book pagNo's (Geography)

మ్యాప్ పాయింటింగ్ దృష్ట్యా ముఖ్యమైన చాప్టర్లు (టెక్స్టు బుక్ పేజీనెం..)

1.	1. Resources and Development	-	16
	1. వనరులు మరియు అభివృద్ధి	-	17
2.	6. Manufacturing Industries	-	122, 126, 134
	6 ఉత్పాదక పరిశ్రమలు	-	123, 127, 135
3.	7. Life lines of National Economy	-	146, 152, 158
	జాతీయ అర్థిక వ్యవస్థ జీవనాదులు	-	147, 153, 159

1. The Rise of Nationalism in Europe

ఐరోపాలో జాతీయవాదం - పురోగతి

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

Obeserve the Map and Answer the following

పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

1. Name the Sea located between Europe and Africa?
ఆఫ్రికా మరియు యూరప్ ల మధ్య ఉన్న సముద్రం పేరు ఏమిటి?
2. Name the biggest empire in this map?
ఈ పటంలో ఉన్న పెద్ద సామ్రాజ్యం ఏది?
3. Which country shares its frontiers with Tunis and Morocco
టూనిస్, మొరాకో దేశాలు సరిహద్దులుగా ఉన్న దేశం ఏది?
4. Mention any one Island in Atlantic Ocean.
అట్లాంటిక్ మహా సముద్రంలో ఉన్న ఏదైనా ఒక ద్వీపం పేరు వ్రాయుము.

Obeserve the Map and Answer the following.

పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

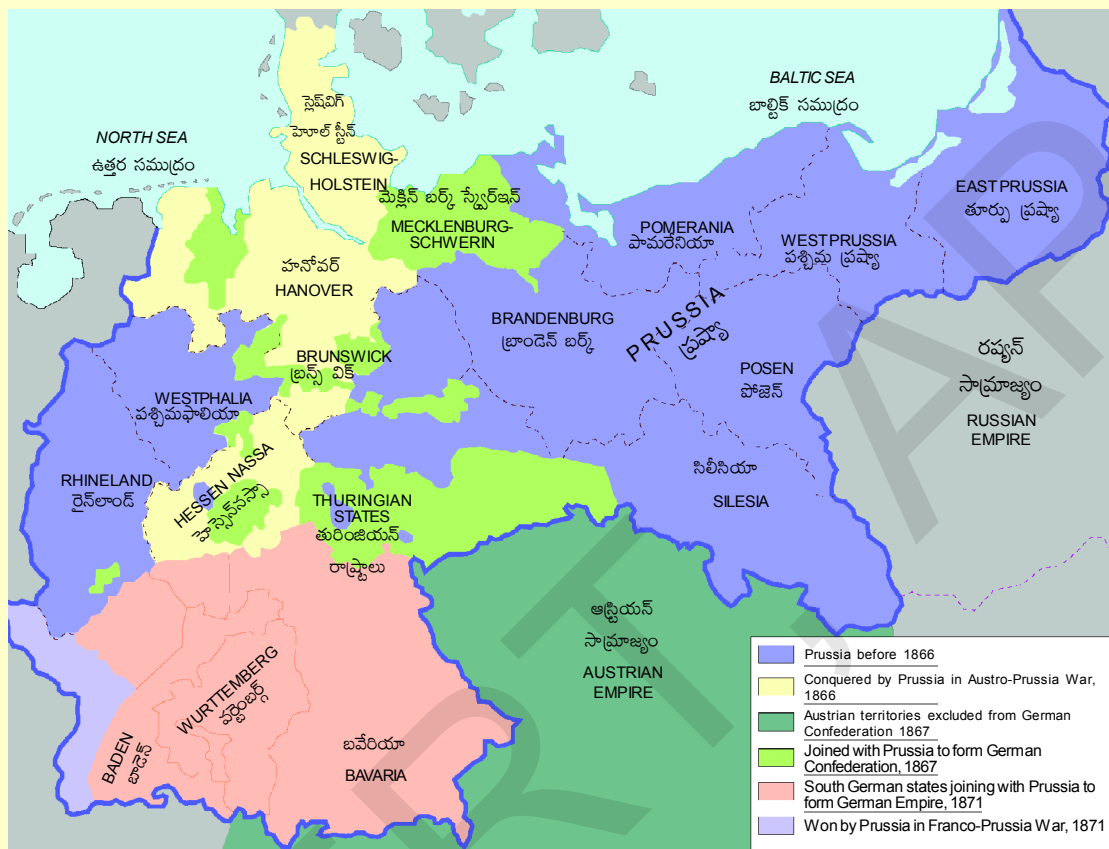

Fig. 12 — Unification of Germany (1866-71).

1. This map shows the unification of one country. Name that country?
ఈ పటం ఒక దేశపు ఏకీకరణను తెలియజేస్తుంది. ఆ దేశం పేరు ఏమిటి?
2. Name any one sea that was located to North in this map.
ఉత్తరంవైపు ఉన్న ఏదైనా సముద్రం పేరు వ్రాయుము.
3. Name the Empire that was located to South in this map.
దక్షిణం వైపు ఉన్న సామ్రాజ్యం పేరు ఏమిటి?
4. Who was the chancellor of Prussia during the unification?
ఏకీకరణ సమయంలో ప్రష్యా ఛాన్సలర్ ఎవరు?

Obeserve the Map and Answer the following.

పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

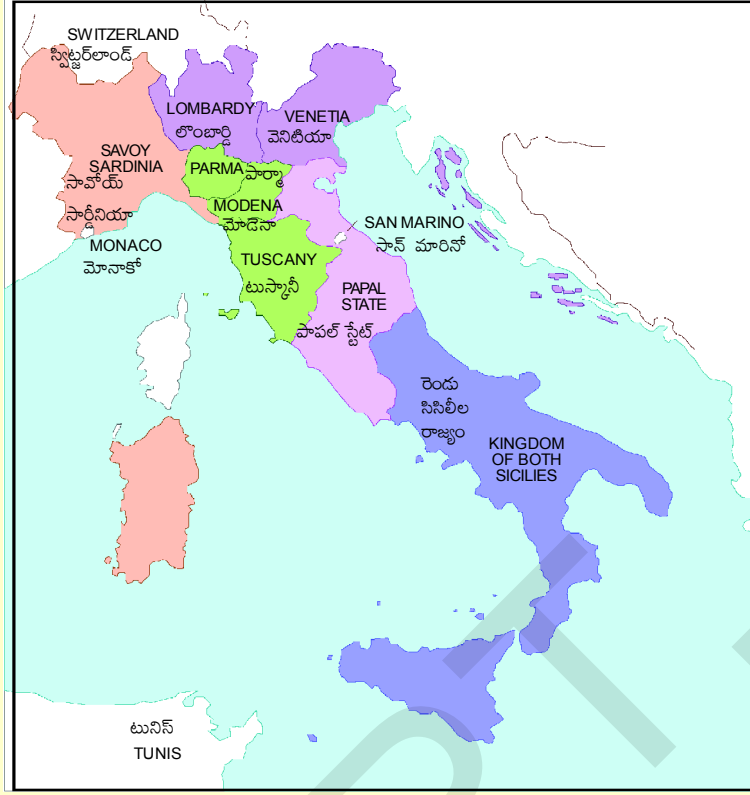

Fig. 14(a) — Italian states before unification, 1858.

1. This map belongs to a country before its unification. Name that country?
ఇది ఒక దేశ ఏకీకరణకు ముందు పటం. ఆ దేశం పేరు ఏమిటి?
2. King Victor Emmanuel-II belonged to which state?
కింగ్ విక్టర్ ఇమానుయేల్-2 ఏ రాజ్యానికి చెందినవాడు?
3. Name one Island located in this map.
ఈ పటంలోని ఏదైనా ఒక ద్వీపం పేరు వ్రాయుము.
4. Name the sea located in this map.
ఈ పటంలో చూపబడిన సముద్రం ఏది?

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. Civil code of 1804 is also known as _____.
1804 సివిల్ కోడ్‌కు గల మరో పేరు _____.
2. Choose the odd one out.
Mazzini, Cavour, Bismark, Garibaldi

విభిన్నమైన దానిని గుర్తించండి.

మాజిని, కపూర్, బిస్మార్క్, గారిబాల్డి

3. Secret Society founded by Mazzini _____.

మాజిని స్థాపించిన రహస్య సంఘం _____.

4. The state which is not belonged to Italy.

Prussia, Sardinia, Sicily, Piedmont

ఇటలీకి సంబంధం లేని రాష్ట్రం.

ప్రష్యా, సార్డినియా, సిసిలీ, పీడమంట్

5. Congress of Vienna held in _____ ( )

వియన్నా కాంగ్రెస్ జరిగిన సంవత్సరం

a. 1810   b. 1815   c. 1820   d. 1825

6. What is Plebiscite?

ప్లెబిసిటేట్ అనగానేమి?

2. Nationalism in India

భారతదేశంలో జాతీయవాదం

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. Read the paragraph and comment (ఈ క్రింది పేరాను చదివి వ్యాఖ్యానించుము)

Mahatma Gandhi returned to India in January 1915. As you know, he had come from South Africa where he had successfully fought the racist regime with a novel method of mass agitation, which he called satyagraha. The idea of satyagraha emphasised the power of truth and the need to search for truth. It suggested that if the cause was true, if the struggle was against injustice, then physical force was not necessary to fight the oppressor. Without seeking vengeance or being aggressive, a satyagrahi could win the battle through non-violence. This could be done by appealing to the conscience of the oppressor. People – including the oppressors – had to be persuaded to see the truth, instead of being forced to accept truth through the use of violence. By this struggle, truth was bound to ultimately triumph. Mahatma Gandhi believed that this *dharma* of non-violence could unite all Indians.

1915 జనవరిలో మహాత్మాగాంధీ భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చారు. ఆయన దక్షిణాఫ్రికాలోని జాత్యాహంకార పాలనపై, తాను సత్యాగ్రహం అనే పేరుతో ఒక వినూత్నమైన పద్ధతిలో పెద్ద ఉద్యమాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించి భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చినట్లు మీకు తెలుసు. సత్యాగ్రహం అనే భావన సత్యానికి ఉన్న శక్తిని, సత్యం కొరకు అన్వేషణను నొక్కి చెప్పింది. కారణం సహేతుకమైతే, పోరాటం అన్యాయానికి వ్యతిరేకంగా ఉంటే అణచివేతదారులతో పోరాడటానికి శారీరక బలం అవసరం లేదని సత్యాగ్రహం సూచిస్తుంది. ప్రతీకారం కోరకుండా, దూకుడుగా వ్యవహరించకుండా, ఒక సత్యాగ్రహి అహింస ద్వారా యుద్ధంలో విజయం సాధించవచ్చు. అణచివేతదారుని మనస్సాక్షికి విజ్ఞప్తి చేయటం ద్వారా దీనిని చేయవచ్చు. అహింస ద్వారా సత్యాన్ని అంగీకరించాలని బలవంతం చేయకుండా, సత్యాన్ని గ్రహింపజేసి ఒప్పించాలని అణచివేతదారులైన వ్యక్తులకు మనవి చేశారు. ఈ పోరాటంలో సత్యం అంతిమంగా విజయం సాధించి తీరుతుంది. ఈ అహింసా ధర్మం భారతీయులందరిని ఏకం చేయగలదని మహాత్మాగాంధీ విశ్వసించారు.

2. Read the paragraph and comment (ఈ క్రింది పేరాను చదివి వ్యాఖ్యానించుము)

Mahatma Gandhi's letter was, in a way, an ultimatum. If the demands were not fulfilled by 11 March, the letter stated, the Congress would launch a civil disobedience campaign. Irwin was unwilling to negotiate. So Mahatma Gandhi started his famous salt march accompanied by 78 of his trusted volunteers. The march was over 240 miles, from Gandhiji's ashram in Sabarmati to the Gujarati coastal town of Dandi. The volunteers walked for 24 days, about 10 miles a day. Thousands came to hear Mahatma Gandhi wherever he stopped, and he told them what he meant by swaraj and urged them to peacefully defy the British. On 6 April he reached Dandi, and ceremonially violated the law, manufacturing salt by boiling sea water.

ఒక విధంగా మహాత్మాగాంధీ లేఖ ఒక హెచ్చరిక. మార్చి 11లోగా తమ డిమాండ్లను పరిష్కరించకపోతే కాంగ్రెస్ శాసనోల్లంఘన ఉద్యమం చేపడుతుందని ఆ లేఖలో పేర్కొన్నారు. ఇర్విన్ చర్చలకు ఆసక్తి చూపలేదు. అందువల్ల మహాత్మాగాంధీ తనకు విధేయంగా ఉండే స్వచ్ఛంద సేవకులు 78 మందితో కలిసి తన ప్రసిద్ధ ఉప్పు యాత్రను ప్రారంభించారు. సబర్మాతీలోని గాంధీజీ ఆశ్రమం నుండి గుజరాత్ తీర పట్టణం దండి వరకు 240 మైళ్లకు పైగా పాదయాత్ర చేశారు. స్వచ్ఛంద సేవకులు రోజుకు 10 మైళ్ల చొప్పున 24 రోజులు నడిచారు. మహాత్మాగాంధీ ఎక్కడ

ఆగినా ఆయన ప్రసంగాలు వినడానికి వేలాదిమంది వచ్చేవారు. ఆయన వారికి స్వరాజ్యం అంటే ఏమిటో తెలియచెప్పి, బ్రిటీష్ వారిని శాంతియుతంగా ఎదుర్కొనాలని కోరారు. ఏప్రిల్ 6న ఆయన దండి చేరుకొని సముద్రపు నీటిని మరిగించడం ద్వారా ఉప్పును తయారు చేస్తూ, అధికారికంగా చట్టాన్ని ఉల్లంఘించారు.

3. Read the paragraph and comment (ఈ క్రింది పేరాను చదివి వ్యాఖ్యానించుము)

Dr B.R. Ambedkar, who organised the dalits into the Depressed Classes Association in 1930, clashed with Mahatma Gandhi at the second Round Table Conference by demanding separate electorates for dalits. When the British government conceded Ambedkar's demand, Gandhiji began a fast unto death. He believed that separate electorates for dalits would slow down the process of their integration into society. Ambedkar ultimately accepted Gandhiji's position and the result was the Poona Pact of September 1932. It gave the Depressed Classes (later to be known as the Schedule Castes) reserved seats in provincial and central legislative councils, but they were to be voted in by the general electorate. The dalit movement, however, continued to be apprehensive of the Congress-led national movement.

1930లో దళితులను అణగారిన తరగతుల సంఘంగా ఏర్పాటు చేసిన డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్, రెండవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో దళితులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గాలు కావాలని గాంధీతో ఘర్షణ పడ్డారు. అంబేద్కర్ డిమాండ్ను బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం అంగీకరించడంతో గాంధీజీ ఆమరణ నిరాహార దీక్ష ప్రారంభించారు. దళితులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గాలు కేటాయిస్తే వారు సమాజంలో కలిసిపోయే ప్రక్రియ నెమ్మదిగా జరుగుతుందని ఆయన విశ్వసించారు. చివరకు గాంధీజీ అభిప్రాయాన్ని అంబేద్కర్ అంగీకరించారు. దాని ఫలితమే 1932 సెప్టెంబరు నాటి పూనా ఒడంబడిక. ఇది అణగారిన వర్గాలకు (తరువాత షెడ్యూల్డ్ కులాలుగా పరిగణింపబడింది) ప్రావిన్స్ లోనూ, కేంద్ర శాసనసభలోనూ ప్రత్యేక సీట్లు కేటాయించింది. కానీ వారికి సాధారణ ఓటర్లు ఓటు వేయాలి. ఏది ఏమైనప్పటికీ దళిత ఉద్యమం కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలోని జాతీయోద్యమం పట్ల ఆందోళన చెందుతూనే ఉంది.

4. Read the paragraph and comment (ఈ క్రింది పేరాను చదివి వ్యాఖ్యానించుము)

As the national movement developed, nationalist leaders became more and more aware of such icons and symbols in unifying people and inspiring in them a feeling of nationalism. During the Swadeshi movement in Bengal, a tricolour flag (red, green and yellow) was designed. It had eight lotuses representing eight provinces of British India, and a crescent moon, representing Hindus and Muslims. By 1921, Gandhiji had designed the Swaraj flag. It was again a tricolour (red, green and white) and had a spinning wheel in the centre, representing the Gandhian ideal of self-help. Carrying the flag, holding it aloft, during marches became a symbol of defiance.

జాతీయోద్యమం అభివృద్ధి చెందినప్పుడు జాతీయనాయకులు ప్రజలను ఏకం చేయటానికి, జాతీయ భావాన్ని రేకెత్తించటానికి ఇలాంటి బొమ్మలు, చిహ్నాల పట్ల మరింత ఎక్కువగా శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. బెంగాల్ లో స్వదేశీ ఉద్యమ సమయంలో త్రివర్ణ పతాకం (ఎరుపు, ఆకుపచ్చ, పసుపు) రూపొందించబడింది. ఇది బ్రిటీష్ ఇండియాలోని ఎనిమిది ప్రావిన్స్ లను సూచిస్తూ ఎనిమిది కలువపూలు, హిందువులు, ముస్లింలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ అర్ధచంద్రాకారపు చంద్రుణ్ణి (నెలవంక) కలిగి ఉంది. 1921 నాటికి గాంధీజీ స్వరాజ్య పతాకాన్ని రూపొందించారు. ఇది మళ్లీ త్రివర్ణం (ఎరుపు, ఆకుపచ్చ, తెలుపు). ఇందులో గాంధేయవాద ఆదర్శమైన స్వయం సహాయాన్ని సూచిస్తూ మధ్యలో నూలు వడికే రాట్నాన్ని కలిగి ఉంది. ఉద్యమ సమయంలో జెండాను మోయడం, పైకి ఎత్తి పట్టుకోవటం ధిక్కరణకు చిహ్నంగా మారింది.

3. The Making of A Global World

విశ్వవ్యాప్త ప్రపంచం రూపుదిద్దుకోవడం

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

Obeserve the Map and Answer the following.

ఈ క్రింది పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

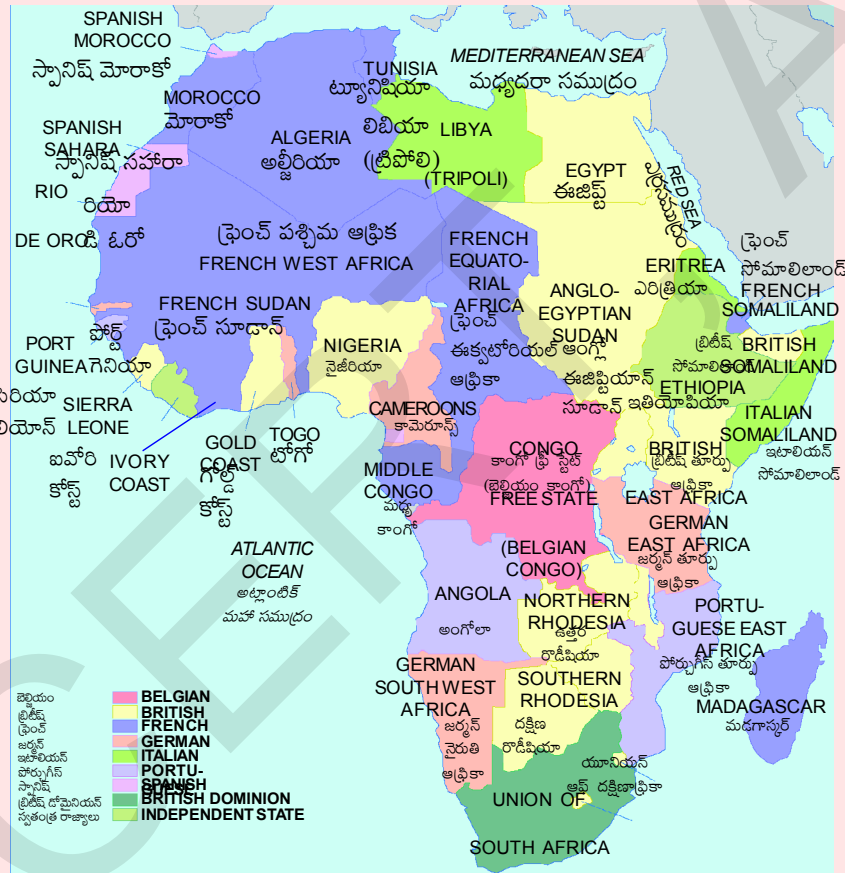

Fig. 10 – Map of colonial Africa at the end of the nineteenth century.

1. Name the Ocean on the West side of this map?
ఈ పటంలో పశ్చిమం వైపు గల మహాసముద్రం పేరు ఏమి?
2. Name the Island in the Indian Ocean
హిందూ మహాసముద్రంలో గల దీవుల పేరు ఏమిటి?

Obeserve the Map and Answer the following

పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.

Fig. 19 – The trade routes that linked India to the world at the end of the seventeenth century.

1. Identify the two places on East coast of India?
భారతదేశం తూర్పు తీరంలో గల రెండు ప్రదేశాలను గుర్తించుము.
2. Mention the names of any two seas?
ఏవైనా రెండు సముద్రాల పేర్లు వ్రాయుము?

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. Expand IMF
IMF విస్తరించుము.
2. Expand IBRD
IBRD విస్తరించుము.
3. Expand NIEO
NIEO విస్తరించుము.
4. Find the odd one.
IMF, World Bank, IBRD, MNC
వేరుగా ఉన్న దానిని గుర్తించుము.
IMF, ప్రపంచబ్యాంకు, IBRD, MNC
5. Identue labour was abolished in the year _____.
ఒప్పంద కార్మిక విధానం రద్దు చేయబడిన సంవత్సరం .....

6. This is not belonged to Caribbean Island Group.
Sicily, Trinidad, Guyana, Surinam
కరేబియన్ దీవుల సముదాయానికి చెందనిది.
సిసిలీ, ట్రినిడాడ్, గయానా, సురినామ్
7. Germany : Axis power : : Britain : _____.
జర్మనీ : అక్షరాజ్యము : : బ్రిటన్ : _____.
8. The cattle plague also known as _____
పశువుల ప్లేగు వ్యాధికి గల మరొక పేరు .....
9. First world war was started in _____ ( )
మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభమైన సంవత్సరం
a. 1914   b. 1916   c. 1918   d. 1939

Identify the following in World Map

క్రింది వాటిని ప్రపంచ పటంలో గుర్తించుము

1. Britain (బ్రిటన్)	11. Red Sea (ఎర్రసముద్రం)
2. France (ఫ్రాన్స్)	12. Madagascar (మడగాస్కార్)
3. USA (యు.ఎస్.ఎ)	13. Germany (జర్మనీ)
4. Australia (ఆస్ట్రేలియా)	14. Japan (జపాన్)
5. New Zealand (న్యూజిలాండ్)	15. Canada (కెనడా)
6. Spain (స్పెయిన్)	
7. South Africa (దక్షిణాఫ్రికా)	
8. Atlantic Ocean (అట్లాంటిక్ మహాసముద్రం)	
9. India (ఇండియా)	
10. Egypt (ఈజిప్టు)	

4. The Age of Industrialisation

పారిశ్రామికీకరణ యుగం

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. How did the East India company procure regular supplies of Cotton and Silk textiles from Indian Weavers?
ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ భారతీయ చేనేత కార్మికుల నుండి నిరంతరాయంగా ప్రత్తి, పట్టు వస్త్రాల సాధారణ సరఫరాలను ఎలా సేకరించింది?
2. Why did some industrialists in 19th century Europe prefer hand labour over machines?
19వ శతాబ్దపు ఐరోపాలోని కొంత మంది పారిశ్రామికవేత్తలు యంత్రాల కంటే చేతి పనికి ఎందుకు ప్రాధాన్యతను ఇచ్చారు?
3. Why did Industrial production in India increase during the First World War?
మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం సమయంలో భారతదేశంలో పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి ఎందుకు పెరిగింది?
4. Explain what is meant by Proto-Industrialisation?
ప్రోటో పారిశ్రామికీకరణను వివరించుము?
5. Why the East India company appointed Gomasthas to supervise weavers in India?
భారతదేశంలో నేత కార్మికులను పర్యవేక్షించడానికి ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ గుమాస్తాలను ఎందుకు నియమించింది?
6. “Women workers in Britain attacked the Spinning Jenny” - Why?
“బ్రిటన్‌లోని మహిళా కార్మికులు నూలు వడికే యంత్రంపై దాడి చేశారు” - ఎందుకు?

5. Print Culture and The Modern World

ముద్రణ సంస్కృతి - ఆధునిక ప్రపంచం

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. “Print culture assisted the growth of nationalism in India.” - Comment.
“భారతదేశములో జాతీయవాదం పెరగడానికి ముద్రణ సంస్కృతి సహాయపడింది” వ్యాఖ్యానించుము.
2. “Some people in 18th century in Europe think that print culture would bring enlightenment and end despotism” - Comment.
“18వ శతాబ్దపు ఐరోపాలోని కొందరు వ్యక్తులు ముద్రణ సంస్కృతి చైతన్యాన్ని తీసుకువస్తుందని, నిరంకుశత్వాన్ని అంతం చేస్తుందని భావించారు” వ్యాఖ్యానించుము.
3. “Some people fear the effect of easily available printed books: - Comment.
“చౌకగా లభించే ముద్రిత పుస్తకాల ప్రభావము గురించి కొందరు భయపడ్డారు” - వ్యాఖ్యానించుము.
4. Comment on “the effect of the spread of print culture for poor people in 19th century India.”
19వ శతాబ్దపు భారతదేశంలోని పేద ప్రజలపై ప్రచురణ సంస్కృతి వ్యాప్తి ప్రభావాలపై వ్యాఖ్యానించుము.

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. What do you know about the Vernacular press Act?
వెర్నాక్యులర్ ప్రెస్ చట్టం గురించి నీకేమి తెలియును?
2. Write about Gutenberg Press.
గూటెన్ బర్గ్ అచ్చుయంత్రం గురించి వ్రాయుము.
3. What was the Erasmus's idea on the printed book?
ముద్రిత పుస్తకం గురించి ఎరాస్మస్ భావన ఏమిటి?
4. How can you say that Martin Luther was in favour of print?
మార్టిన్ లూథర్ ముద్రణకు అనుకూలంగా ఉన్నాడని ఎలా చెప్పగలవు?
5. Why did Gandhi said that the fight for Swaraj is a fight for liberty of speech, liberty of the press and freedom of association?
స్వరాజ్యం కోసం పోరాటం అంటే వాక్ స్వాతంత్ర్యం, పత్రికా స్వేచ్ఛ మరియు సంఘాలు ఏర్పాటు చేసుకునే స్వేచ్ఛ కోసం జరిగే పోరాటం అని గాంధీజీ ఎందుకు చెప్పారు?

6. What did the spread of print culture of 19th century in India mean to women?

19వ శతాబ్దంలో భారతదేశంలో ముద్రణ సంస్కృతి వ్యాప్తిని మహిళలు ఎలా అర్థం చేసుకున్నారు?

Identify the following in world map

1. Britain	2. India	3. Germany	4. Bangladesh
5. France	6. New York	7. Italy	8. Japan
9. China	10. Korea	11. USA	

ఈ క్రింది వాటిని ప్రపంచ పటంలో గుర్తించుము

1. బ్రిటన్	2. భారతదేశం	3. జర్మనీ	4. బంగ్లాదేశ్
5. ఫ్రాన్స్	6. న్యూయార్క్	7. ఇటలీ	8. జపాన్
9. చైనా	10. కొరియా	11. యు.ఎస్.ఎ	

Identify the Following in India Map

1. Calcutta	2. Punjab	3. Madras	4. Bombay	5. Goa

ఈ క్రింది వాటిని భారతదేశ పటంలో గుర్తించుము

1. కలకత్తా	2. పంజాబ్	3. మద్రాసు	4. బొంబాయి	5. గోవా

1. Power Sharing

అధికార విభజన

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. What are the different forms of power sharing in modern democracies? Give an example of each of these.
ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యంలో అధికార విభజన యొక్క వివిధ రూపాలు ఏవి? వీటిలో ఒక్కొక్కదానికి ఒక్కో ఉదాహరణ ఇవ్వండి.
2. State one Prudential reason and one moral reason for power sharing with an example from the Indian context?
భారతదేశాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని అధికార విభజనకు సంబంధించిన ఒక సముచిత కారణాన్ని, ఒక నైతిక కారణాన్ని పేర్కొని ప్రతి దానికి ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి?
3. What do we learn from two stories of Belgium and Srilanka?
బెల్జియం మరియు శ్రీలంక దేశం నుంచి మనం ఏమి నేర్చుకోవాలి?
4. Write about the power sharing accomodation in Belgium?
బెల్జియం దేశంలో అధికార విభజన గురించి రాయండి?

2. Federalism

సమాఖ్యవాదము

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. How is the Federal government organised?
సమాఖ్య ప్రభుత్వాన్ని ఎలా నిర్వహిస్తారు?
2. Why do we need local government?
స్థానిక ప్రభుత్వం మనకు ఎందుకు అవసరం?
3. Prepare two slogans for the effective practice of Federalism.
సమాఖ్యవాదాన్ని ప్రభావితం చేసే 2 నినాదాలు రాయండి.
4. Give an example for central list and state list.
కేంద్ర జాబితా మరియు రాష్ట్ర జాబితాకు ఉదాహరణనిమ్ము.

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. What is Federalism?
సమాఖ్యవాదము అనగానేమి?
2. What is Unitary government?
ఏకీకృత ప్రభుత్వం అనగానేమి?
3. Mention any two features of federalism?
ఏవైనా రెండు సమాఖ్యవాద లక్షణాలు తెలుపుము?
4. What is coalition government?
'సంకీర్ణ ప్రభుత్వం' అనగానేమి?
5. Identify the odd one that is not related to federalism? ( )
a. China   b. India   c. USA   d. Switzerland
సమాఖ్య వాదానికి సంబంధం లేని దేశంను గుర్తించండి. ( )
ఎ. చైనా   బి. ఇండియా   సి. అమెరికా   డి. స్విట్జర్లాండ్
6. Which of the following subjects is included in the Union list?
a. Communication   b. Trade   c. Commerce   d. Irrigation
దిగువ తెలిపిన వాటిలో ఉమ్మడి జాబితాలోని అంశం ఏది?
ఎ. సమాచారము   బి. వర్తకం   సి. వాణిజ్యం   డి. నీటిపారుదల

3. Gender, Religion and Caste

లింగం, మతం మరియు కులం

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. “Caste has still not disappeared from contemporary India”. Give any three examples to Justify the statement.
“వర్తమాన భారతదేశంలో నేటికీ కులవ్యవస్థ అంతరించి పోలేదు” ఏవైనా మూడు ఉదాహరణలతో నీ అభిప్రాయమును వ్యక్తపరుచుము.
2. Explain the various forms that communalism can take in politics?
రాజకీయాలలో మతతత్వం యొక్క వివిధ రూపాలను వివరించండి?
3. How does caste affect politics in India?
భారతదేశ రాజకీయాలలో ‘కులం’ ఎలాంటి ప్రభావం చూపిస్తుంది?
4. What is secularism? Why is it necessary to have secularism in India?
‘లోకీకతత్వం’ అనగానేమి? మనదేశానికి ‘లోకీకతత్వం’ ఎందుకు అవసరం?

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. a. Define urbanisation.
పట్టణీకరణ గురించి నిర్వచించుము.
b. What do know about apartheid?
వర్ణవివక్ష గురించి నీకేమి తెలుసు?
2. What is meant by communalism?
మతతత్వం అనగానేమి?
3. State how caste inequalities are still continuing in India?
“భారతదేశంలో నేటికీ కుల అసమానతలు కొనసాగుతున్నాయి” మీ అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరచండి?
4. Mention any two constitutional provisions that make India a secular state?
భారతదేశాన్ని లౌకిక రాజ్యంగా అభివర్ణించడానికి రాజ్యాంగంలో గల రెండు నిబంధనలు తెలుపుము?

4. Political Parties

రాజకీయ పార్టీలు

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. State the various functions political parties perform in a democracy.
ప్రజాస్వామ్యంలో రాజకీయ పార్టీలు నిర్వహించే వివిధ రకాల విధులు గురించి తెలుపుము.
2. Suggest some reforms to strengthen parties so that they perform their functions well?
పార్టీలు తమ విధులను మెరుగ్గా నిర్వహించేలా వాటిని బలోపేతం చేయడానికి కొన్ని సంస్కరణలను సూచించండి.
3. What are the various challenges faced by political parties?
రాజకీయ పార్టీలు ఎదుర్కొంటున్న వివిధ సవాళ్ళు ఏమిటి?
4. Why did India adopt a multi-party system?
భారతదేశం బహుళ పార్టీ వ్యవస్థను ఎందుకు దత్తత తీసుకుంది.

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. What is manifesto?
'మానిఫెస్టో' అనగానేమి?
2. What is political party?
రాజకీయపార్టీ అనగానేమి?
3. When was the congress party founded?
కాంగ్రెస్ పార్టీని ఎప్పుడు స్థాపించారు?
4. India : Multi-party system, USA : _____
భారత్ : బహుళపార్టీ వ్యవస్థ, అమెరికా : _____
5. Expand N.D.A.
N.D.A ని విస్తరింపుము.
6. Expand U.P.A.
U.P.A ని విస్తరింపుము.
7. How many seats did B.J.P win in 2019 Lok Sabha elections?
2019 లోక్ సభ ఎన్నికలలో బి.జె.పి సాధించిన స్థానాలు ఎన్ని?
8. Samajwadi party : Bicycle :: AIADMK : _____
సమాజ్ వాది పార్టీ : సైకిల్ :: AIADMK : _____

9. Bahujan Samaj Party (BSP) was founded by _____

బహుజన్ సమాజ్ పార్టీ (BSP)ని స్థాపించిన వ్యక్తి _____

10. Name two regional political parties of our state.

మన రాష్ట్రంలో గల 2 ప్రాంతీయ పార్టీల పేర్లు రాయండి.

11. Explain “defection”?

“పార్టీ ఫిరాయింపుని” నిర్వచించుము?

Map pointing

Locate in world map

Belgium, Srilanka, Brazil, USA, Spain, Canada, Nigeria, South Africa.

ప్రపంచపటంలో క్రింది వానిని గుర్తించుము.

బెల్జియం, శ్రీలంక, బ్రెజిల్, అమెరికా, స్పెయిన్, కెనడా, నైజీరియా, దక్షిణ ఆఫ్రికా.

Locate in India map

Delhi, West Bengal, Goa, Bay of Bengal, Kerala, Aurunachal Pradesh, Deccan Pleatue, Megalaya, etc....

భారతదేశ పటంలో క్రింది వానిని గుర్తించుము.

ఢిల్లీ, పశ్చిమ బెంగాల్, గోవా, బంగాళాఖాతం, కేరళ, అరుణాచల్ ప్రదేశ్, దక్కన్ పీఠభూమి, మేఘాలయ మొదలగునవి.

5. Out comes of Democracy

ప్రజాస్వామ్య ఫలితాలు

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. How does democracy produce an accountable, reponsive and legitimate government?
ప్రజాస్వామ్యం జవాబుదారీ, బాధ్యతాయుతమైన మరియు చట్టబద్ధమైన ప్రభుత్వాన్ని ఎలా ఏర్పాటు చేస్తుంది?
2. What are the conditions under which democracies accomodate social diversities?
ప్రజాస్వామ్యాలు సామాజిక వైవిధ్యాలను సర్దుబాటు చేసుకోగల పరిస్థితులు ఏవి?
3. Explain the “Right to Information”?
“సమాచార హక్కు” గురించి వివరించండి?

1. Development

అభివృద్ధి

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. Mention any four characteristics of development.

అభివృద్ధి యొక్క ఏవైనా నాలుగు లక్షణాలను రాయండి.

2. What do you mean by percapita income of a country? How can it be used to compare two countries.

ఒక దేశం యొక్క తలసరి ఆదాయం అనగానేమి? రెండు దేశాలను పోల్చడానికి దీనిని ఏవిధంగా ఉపయోగిస్తారు?

3. Why income is not an adequate indicator of material goods and services that citizens are able to use?

మానవాభివృద్ధిలో పౌరులు వస్తు, సేవల పై వెచ్చించే ఆదాయం సరైన సూచిక కాదా. ఉదాహరణలతో వివరించండి.

4. Why is the issue of sustainability important for development?

సుస్థిరత అనేది అభివృద్ధిలో ఎందుకు ముఖ్యమైనది?

5. Percapita income of select states.

State	Percapita income for 2018-19 (in Rs)
Haryana	2,36,147
Kerala	2,04,105
Bihar	40,982

- a) Answer the following questions:

1. Which state has highest percapita income?
2. Which state has lowest percapita income?
3. What is percapita income?
4. According to the given percapita income which state is developed?

ఎంపిక చేసిన కొన్ని రాష్ట్రాల తలసరి ఆదాయం

రాష్ట్రం	తలసరి ఆదాయం 2018-19 (రూ.లలో)
హర్యానా	2,36,147
కేరళ	2,04,105
బీహార్	40,982

- a) ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలున్నాయి.

1. తలసరి ఆదాయం అధికంగా గల రాష్ట్రం ఏది?
2. తక్కువ తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రము ఏది?
3. తలసరి ఆదాయం అనగా నేమి?
4. పైన ఇచ్చిన తలసరి ఆదాయం ఆధారంగా అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రంగా దేనిని నిర్ణయిస్తావు?

OR (లేక)

- b) Analyse the given Table

పైన ఇచ్చిన పట్టికను విశ్లేషించండి.

6. Table 1.6 Some Data regarding India and its neighbours for the year 2019

Country	Gross National Income(GNI) per capita (2011 PPP)	Life Expectancy at birth	Mean years schooling of people aged 25 and above	HDI Rank in the World (2018)
Srilanka	12707	77	10.6	73
India	6681	69.7	6.5	130
Myanmar	4961	67.1	5.0	148
Pakistan	5005	67.3	5.2	154
Nepal	3457	70.8	5.0	143
Bangladesh	4976	72.6	6.2	134

1. What is the Rank of India?
2. Which country has highest expectancy at birth?
3. Who releases HDR?
4. What is the percapita income of India?

పట్టిక 1.6 2019లో భారతదేశము, దాని పొరుగు దేశాలకు సంబంధించిన కొన్ని గణాంకాలు

దేశము	తలసరి స్థూల జాతీయాదాయం (2011 PPP)	పుట్టుక వద్ద ఆయుర్దాయం	25 మరియు అంత కంటే ఎక్కువ వయస్సు గల వ్యక్తులు సగటున బడిలో గడిపిన సం॥లు	ప్రపంచంలో HDI ర్యాంకు (2018)
శ్రీలంక	12707	77	10.6	73
భారత్	6681	69.7	6.5	130
మయన్మార్	4961	67.1	5.0	148
పాకిస్తాన్	5005	67.3	5.2	154
నేపాల్	3457	70.8	5.0	143
బంగ్లాదేశ్	4976	72.6	6.2	134

1. భారతదేశ HDR ర్యాంకు ఎంత?
2. అధిక ఆయుర్దాయం కలిగిన దేశం ఏది?
3. మానవాభివృద్ధి నివేదికను విడుదల చేసే వారు ఎవరు?
4. భారతదేశ తలసరి ఆదాయం ఎంత?

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. A good way to measure the quality of life in countries across the world is by comparing their ____
ప్రపంచంలోని వివిధ దేశాలు క్రింది వాటిని ప్రజల నాణ్యమైన జీవనాన్ని కొలవడానికి, వాటిని పోల్చడానికి ఉపయోగపడేది _____.
2. Match the following :

List A	List B
A. Per capita income [ ]	1. Total Income
B. National Income [ ]	2. Human Development Index
C. Body Mass Index [ ]	3. Average Income
D. Decent standard of living [ ]	4. Proper nutrition

జతపరచండి.

List A	List B
A. తలసరి ఆదాయం [ ]	1. మొత్తం ఆదాయం
B. జాతీయాదాయం [ ]	2. మానవాభివృద్ధి సూచిక
C. శరీర భార సూచిక [ ]	3. సగటు ఆదాయం
D. మంచి జీవన ప్రమాణం [ ]	4. సరైన పోషకాహారం
3. Economic development by maintaining the natural resources for present and future use is known as _____.
సహజ వనరులను భవిష్యత్ అవసరాలను దృష్టిపెందుంచుకుని, ప్రస్తుత అవసరాలకు ఉపయోగించుకోవటాన్ని _____.
4. Expand UNDP.
UNDP ని విస్తరించండి.
5. Which criterion is used in world development report in classifying countries?
ప్రపంచదేశాలను వర్గీకరించడానికి ప్రపంచ బ్యాంకు దేనిని ప్రామాణికంగా తీసుకుంటుంది?
6. What is the full form of BMI?
BMI ను విస్తరించండి?
7. State any two goals of development other than income.
అభివృద్ధికి ఆదాయం కాకుండా ఇతర ఏవైనా రెండు లక్ష్యాలను రాయండి.
8. What is Literacy rate?
అక్షరాస్యతా శాతం అనగా నేమి?
9. What is the full form of IMR?
IMR ను విస్తరించండి.
10. Define the term Net Attendance Ratio.
నికర హాజరు నిష్పత్తిని నిర్వచించండి.
11. How do calculate per capita income?
తలసరి ఆదాయమును ఎలా లెక్కిస్తారు?
12. What is the Rank of India in HDR-2020?
2020 మానవాభివృద్ధి నివేదికలో భారతదేశ యొక్క స్థానం ఏమిటి?

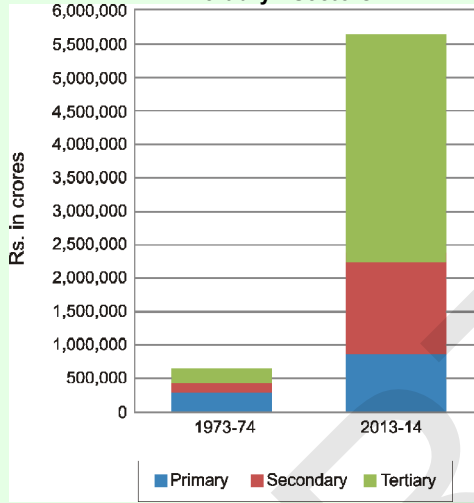
2. Sectors of the Indian Economy

భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ రంగాలు

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

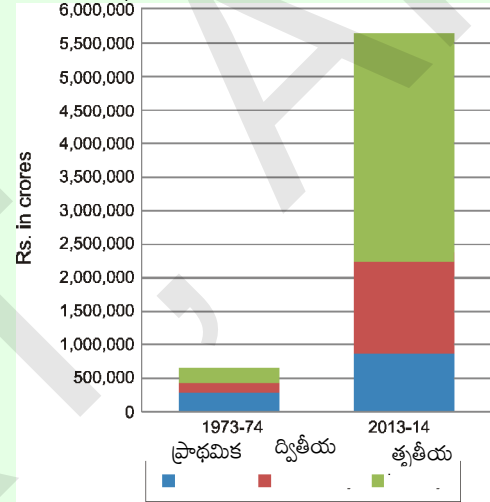
1. (a)

Graph 1 : GDP by Primary, Secondary and Tertiary Sectors

రేఖాచిత్రం: 1 ప్రాథమిక, ద్వితీయ మరియు తృతీయ రంగాల

వారిగా స్థూల దేశీయోత్పత్తి

Analyse the given graph (OR)

రేఖాచిత్రాన్ని చదివి, విశ్లేషించండి. (లేదా)

(b) Answer the following questions by looking the graph.

ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి.

1. Which was the largest producing sector in 1973-74?

1973-74 సం॥లో అధిక ఉత్పత్తి ఉన్న రంగం ఏది?

2. Which is the largest producing sector in 2013-14?

2013-14 లో అధిక ఉత్పత్తి ఉన్న రంగం ఏది?

3. Can you say which sector has grown the most over forty years?

గత 40 సం॥లలో ఏ రంగం ఎక్కువగా వృద్ధి చెందినదో మీరు చెప్పగలరా?

4. What was the GDP of India in 2013-14?

2013-14లో భారతదేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తి ఎంత?

2. Table 2.3 workers in different sectors.

Sector	Organised	Unorganised	Total
Primary	1		232
Secondary	41	74	115
Tertiary	40	88	128
Total	82		
Total in percentage			100%

Answer the following questions:

1. What is the percentage of people in the unorganised sector in Agriculture?
2. Do you agree that agriculture is an unorganised sector activity? why?
3. If we look at the country as a whole, we find that _____% of the workers in India are in the workers in India are in the unorganised sector?
4. Organised sector employment is available to obly about _____% of the workers in India?

పట్టిక 2.3 వివిధ రంగాలలో గల కార్మికులు (మిలియన్లలో)

రంగం	వ్యవస్థీకరణ	అవ్యవస్థీకరణ	మొత్తం
ప్రాథమిక	1		232
ద్వితీయ	41	74	115
తృతీయ	40	88	128
మొత్తం	82		
మొత్తం శాతం			100%

క్రింది ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలివ్వండి.

1. వ్యవసాయంలో అవ్యవస్థీకృత రంగంలో పనిచేసే వారి శాతం ఎంత?
2. వ్యవసాయం ఒక అవ్యవస్థీకృత కార్యకలాపమని మీరు అంగీకరిస్తారా? ఎందుకు?
3. దేశం మొత్తాన్ని పరిశీలిస్తే భారతదేశంలో .....% మంది కార్మికులు అవ్యవస్థీకృతరంగంలో ఉన్నట్లు మనం గుర్తించవచ్చు.
4. భారతదేశంలో .....% మంది కార్మికులకు మాత్రమే వ్యవస్థీకృత రంగంలో ఉపాధి అందుబాటులో ఉంది.

3. Convert the given table in to bar graph.

ఇచ్చిన పట్టికను కమ్మీరేఖా చిత్రములోనికి మార్చండి.

Year సంవత్సరం	Primary ప్రాథమిక	Secondary ద్వితీయ	Tertiary తృతీయ
2000	52000	48500	133500
2013	800500	1074000	3668000

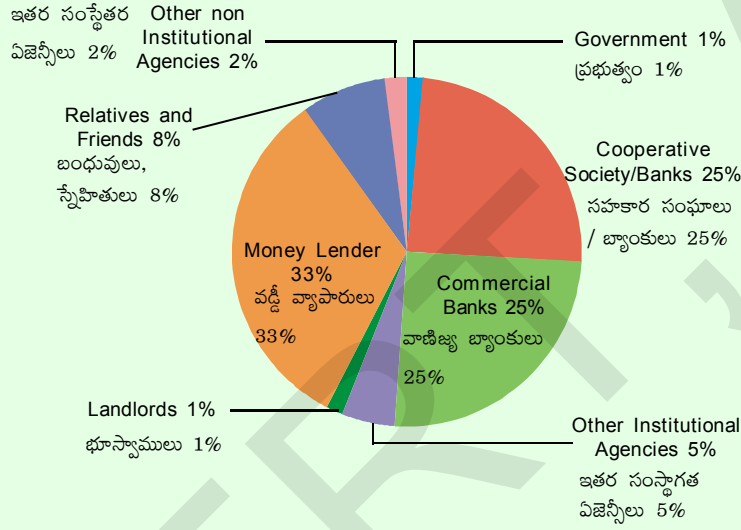
3. Money and Credit

ద్రవ్యం మరియు పరపతి

8 Marks Questions (8 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. Source of credit for Rs. 1000 of Rural Households in India in 2012.

2012 సంవత్సరంలో భారతదేశంలోని గ్రామీణ కుటుంబాలలో ప్రతి రూ. 1000లకు పరపతి ఆధారాలు

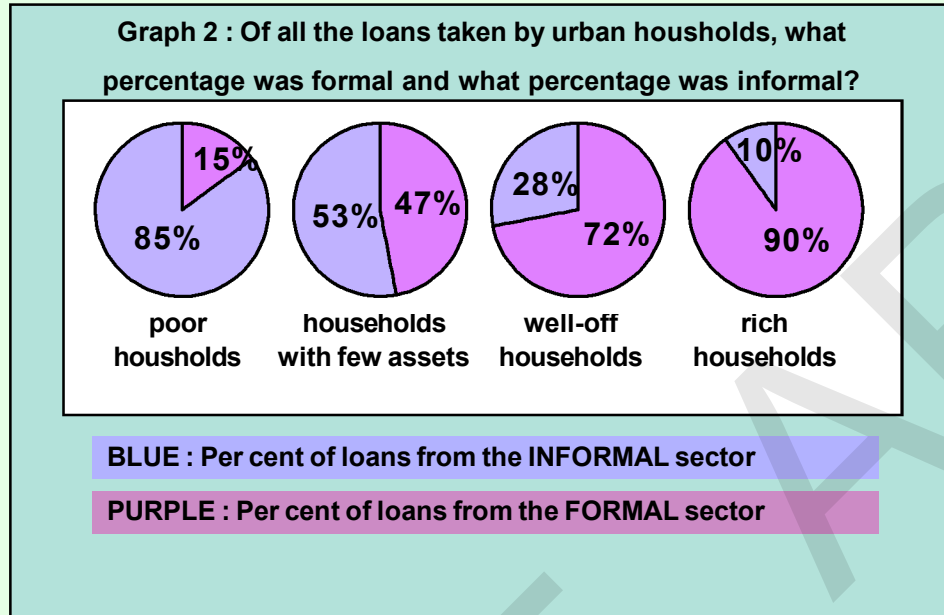

Answer the following questions

క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి..

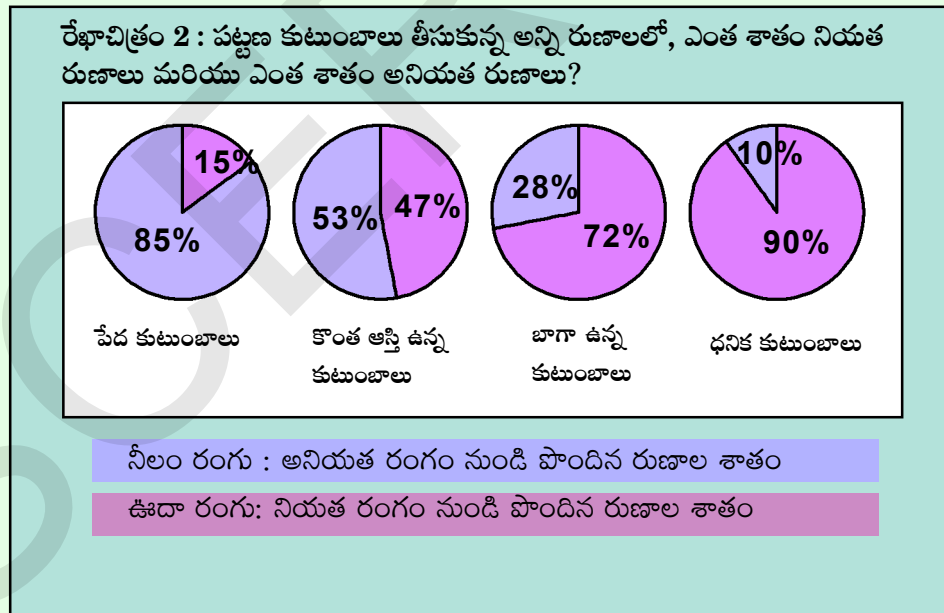
- What does the given pie chart tell us?
ఇవ్వబడిన పై చిత్రం ఏమి తెలియజేస్తుంది?
- Give two examples for formal credit in India?
నియత ఋణాలకు రెండు ఉదాహరణలివ్వండి?
- What is the percentage of Government Credit?
ప్రభుత్వ ఋణశాతం ఎంత?
- Who monitors credit policy in India?
భారతదేశంలో ద్రవ్యపరపతిని నియంత్రించేవారు?

2. Of all the loans taken by urban house holds, what percentage was formal and what percentage was informal?

Analysis the given chart.

పట్టణ కుటుంబాలు, తీసుకున్న అన్ని ఋణాలలో, ఎంత శాతము నియత ఋణాలు మరియు ఎంత శాతం అనియత ఋణాలు?

ఇవ్వబడిన గ్రాఫ్ ను విశ్లేషించండి.

3. What are the differences between formal and informal Sources of credit?

నియత మరియు అనియత ఋణాల మధ్య తేడాలను రాయండి.

4. Globalisation and The Indian Economy

ప్రపంచీకరణ మరియు భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

- Which places are suitable for establishment of MNC's?
బహుళజాతి సంస్థల స్థాపనకు ఏయే ప్రదేశాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి?
- What are the various ways in which countries can be linked?
దేశాల మధ్య అనుసంధానానికి వివిధ మార్గాలను సూచించండి?
- What is the role of MNC's in the globalisation process?
ప్రపంచీకరణలో బహుళజాతి సంస్థల పాత్ర ఏమిటి?
- What are the difference between Foreign trade and Foreign Investment?
విదేశీ వాణిజ్యం, విదేశీ పెట్టుబడుల మధ్య తేడాను వ్రాయండి?
- What is meant by trade barrier?
వాణిజ్య అవరోధం అనగానేమి?
- What is Liberalisation?
సరళీకరణ అనగానేమి?
- What is tariff? Why it is imposed on goods?
సుంకం అనగానేమి? అది వస్తువులపై ఎందుకు విధిస్తారు?
- What do you understand by liberalisation of Foreign trade?
విదేశీ వాణిజ్య సరళీకరణను ఏ విధంగా అర్థం చేసుకున్నావు?
- What are the functions of WTO?
WTO విధులు ఏమిటి?
- What is SEZ?
SEZ అనగానేమి?
- Give some examples of Indian MNC's.
భారతీయ బహుజాతి సంస్థలకు కొన్ని ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
- "The impact of globalisation has not been uniform." Explain this statement?
"ప్రపంచీకరణ ప్రభావం ఒకే రకంగా లేదు." ఈ ప్రతిపాదనను వివరించండి.

1 Mark Questions (1 మార్కు ప్రశ్నలు)

1. What is the main channel connecting distant countries?
దూరదేశాలను కలపడానికి ఏది ప్రధాన మార్గంగా ఉండేది?
2. Expand MNC's?
MNC's ని విస్తరించండి?
3. What is an MNC?
బహుళజాతి సంస్థలు అనగానేమి?
4. What is globalisation?
ప్రపంచీకరణ అనగానేమి?
5. What are the factors playing a major role in the globalisation process?
ప్రపంచీకరణ ప్రక్రియలో ప్రముఖ పాత్ర పోషించినవి ఏవి?
6. Tax on import is an example of _____.
దిగుమతులపై సుంకము _____ నకు మంచి ఉదాహరణ.
7. Explain e-Mail?
ఎలక్ట్రానిక్ మెయిల్ గురించి రాయుము?
8. _____ played a major role in spreading out of production of service across countries.
దేశాల మధ్య సేవలందించే ప్రక్రియను సులభతరం చేయడంలో _____ ప్రధాన పాత్ర పోషించింది.
9. Arrange in correct sequence.
1. Manufacture   2. Design   3. Assemble   4. Market
ఈ క్రింది వాటిని సరైన క్రమంలో అమర్చండి.
1. తయారీ   2. డిజైన్   3. అసెంబ్లింగ్   4. మార్కెట్
10. Expand WTO.
WTO ని విస్తరించండి.
11. The past two decades of globalisation has seen rapid movement in _____ ( )
a. goods, services and people between countries.
b. goods, services and investments between countries.
c. goods, investments and people between countries.

గత రెండు దశాబ్దాలుగా ప్రపంచీకరణ దేనిలో వేగవంతమైన కదలికలు చూసింది. ( )

ఎ. దేశాల మధ్య వస్తువులు, సేవలు మరియు వ్యక్తులు.

బి. దేశాల మధ్య వస్తువులు, సేవలు మరియు పెట్టుబడులు.

సి. దేశాల మధ్య వస్తువులు, పెట్టుబడులు మరియు వ్యక్తులు.

12. Globalisation has led to improvement in living conditions.

a. of all the people

b. of people in the developed countries

c. of workers in the developing countries

d. None of the above

ప్రపంచీకరణ వీరి జీవన పరిస్థితుల పెరుగుదలకు దారితీసింది.

ఎ. ప్రజలందరి

బి. అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లోని ప్రజలు

సి. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలోని కార్మికులు

5. Consumer Rights

వినియోగదారుని హక్కులు

4 Marks Questions (4 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. What factors gave birth to the consumer movement in India? Trace its evolution?
భారతదేశంలో వినియోగదారుల ఉద్యమానికి జీవం పోసిన కారకాలు ఏమిటి? దాని పరిణామాన్ని వివరించండి?
2. Explain the need for consumer consciousness by giving two examples.
వినియోగదారులను చైతన్యపంతులుగా చేయాల్సిన అవశ్యకతను రెండు ఉదాహరణలు ఇవ్వడం ద్వారా వివరించండి.
3. What is the rationale behind the enactment of consumer protection Act 1986?
వినియోగదారుల రక్షణ చట్టం 1986 చేయడానికి గల కారణాలు ఏమిటి?
4. Critically examine the progress of consumer movement in India?
భారతదేశంలో వినియోగదారుల ఉద్యమ ప్రగతిని విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించండి?

2 Marks Questions (2 మార్కుల ప్రశ్నలు)

1. What are the few factors which caused exploitation of consumers?
వినియోగదారుల దోపిడికి కారణమయ్యే కొన్ని అంశాలు పేర్కొనండి?
2. What legal measures were taken by the government to empower the consumers in India?
భారతదేశంలో వినియోగదారుల సాధాకారికతకు ప్రభుత్వం ఎలాంటి చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకుంది?
3. What are the consumer forums?
వినియోగదారుల ఫోరమ్లు అంటే ఏమిటి?
4. What are the objectives of COPRA?
COPRA లక్ష్యాలు ఏమిటి?
5. Mention some of the rights of consumers and write a few sentences on each?
వినియోగదారుల హక్కులను కొన్నింటిని పేర్కొని ప్రతిదానిపై కొన్ని వాక్యాలను వ్రాయండి?
6. How the consumer protection councils help the consumers?
వినియోగదారుల రక్షణ మండలి వినియోగదారులకు ఎలా సహాయం చేస్తుంది?
7. Why do people buy ISI and Agmarked goods?
ప్రజలు ఎందుకు ISI, ఆగ్మార్క్డ్ ఉన్న వస్తువులను కొనాలి?

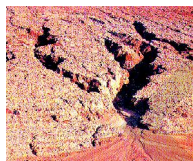
S.S.C. Public Examinations
Model Paper - I SOCIAL STUDIES
(ENGLISH VERSION)

Time: 3 Hours 15 Minus.**Max Marks: 100****Instructions:**

1. In the duration of 3 hours 15 minutes. 15 minutes of time is allotted to to read the question paper.
2. All answers shall be written in the answer booklet only.
3. Question paper consists of 4 sections and 33 questions.
4. Internal choice is available in section IV only.
5. All answer shall be written neatly and legibly.

SECTION - I**12×1=12M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question carries I Mark**

1. Where was the First International Earth Summit held?
2. Which erosion does the given image show?

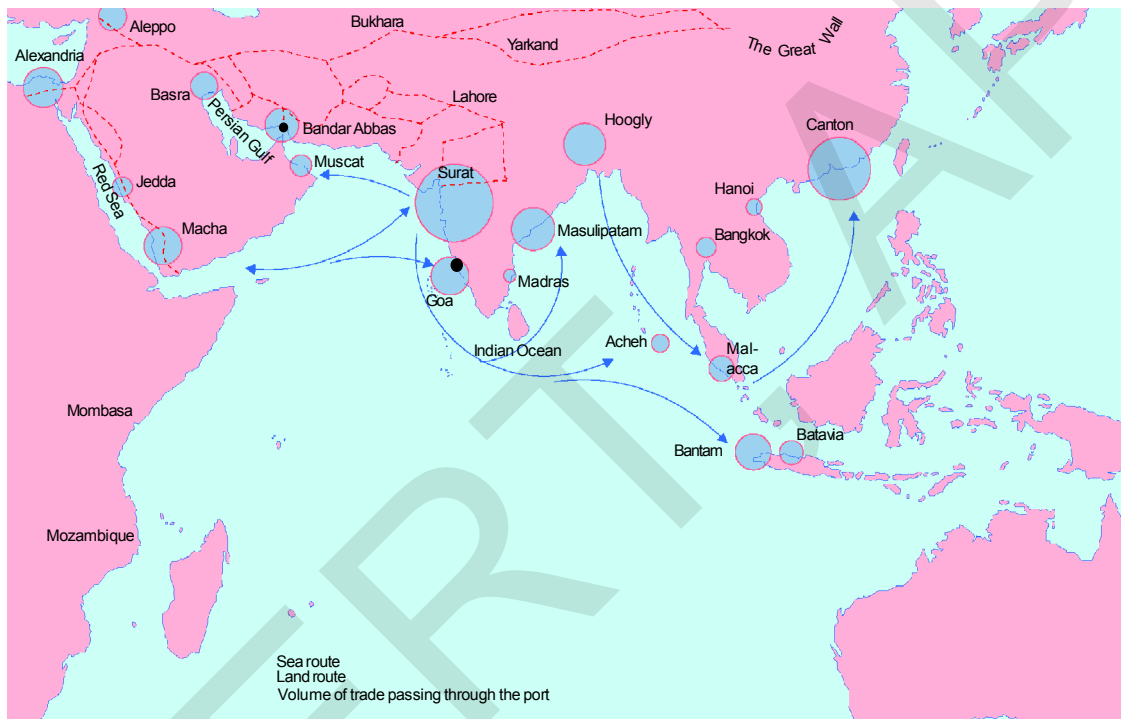

3. Which of the following is not related to agrobased industries?
(a) sugar (b). Rubber (c) Cement (d) Coffee.
4. Who hosted the Congress of Vienna In 1815?
5. Expand IMF ?
6. What is “El Dorado” in South America famous for?
7. Agriculture: State List :: Marriage : .....
8. Who Presides over the Meetings of a Municipal Corporation?
9. Give two examples for National parties.
10. What is percapita income?
11. Find out the mismatched pair.
(a) Tata Motors - Auto-Mobiles
(b) Ran Baxy. - IT
(c) Asian Paints- Paints
12. Arrange the states from the North to south.
Andhra Pradesh, Kerala , West Bengal , Haryana.

SECTION -II**8×2=16M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question Carries 2 marks.**

13. What are the Agro-Based Industries? Give an example.
14. Write the merits of the road ways.
15. Observe the given map and answer the following questions.

1. Which Sea separates Asia from Africa?
2. Name any two ports on the west coast of India?
16. "Printing Press played a major role in shaping the Indian Society of the 19th Century" Comment on it.
17. A few subjects in various parts of the Indian Constitution are listed here, Group them under the Union, state and Concurrent lists below, as provided in the table.

(a) Defence	(b) Police	(c) Agriculture	(d) Education	(e) Forests
(f) Communications.	(g) Banking	(h) Marriage	(i) Trade	

State List : _____

Central : _____

Con Current List : _____
18. Mention any two Constitutional Provisions that make India a Secular State.
19. What do you understand by Globalisation? Explain in your own Words?
20. Prepare any two Slogans to alert Consumers.

SECTION-III**8×4=32M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question Carries 4 marks**

21. How have Flora and Human activities affect the depletion of Fauna Explain?
22. Why do we need to conserve mineral resources?
23. Read the following map and answer the questions given below.

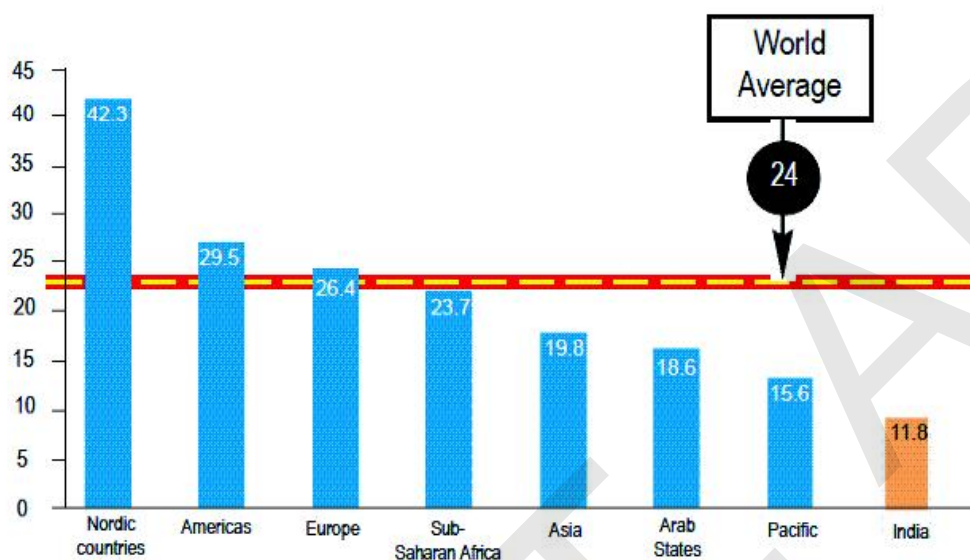
- 1) Write any two African countries that share their boundaries with mediterranean sea.
- 2) Name any two Empires on the given map?

24. Why did industrial production in India increase during the First World War?

25. Observe the given Bar Graph.

Critically analyse your observations [any four observations]

Women in national parliaments in different regions of the world (in%)

26. How does democracy produce an accountable, responsive and legitimate government?

27. List a few examples of environmental degradation that you may have observed around you.

28. Critically examine the progress of Consumer Movements in India?

SECTION-IV

5×8=40M

Note: 1. Answer all the questions.

2. Each question carries 8 Marks.

3. Each question has internal choice.

4. In question no: 33 both A and B (India Map and world Map) should be answered separately.

29. A) Compare the advantages and disadvantages of Multi-Purpose river projects.

(or)

B) Enlist the various institutional reform programmes introduced by the government in the interest of farmers?

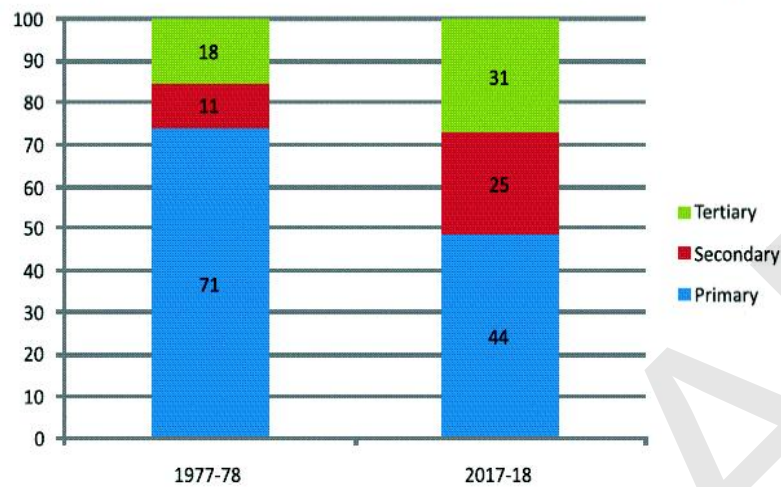
30. A) "The Salt March to make clear way it was an effective Symbol of resistance against colonialism." Comment on it

(or)

B) Some people feared that development of print could lead to the growth of dissenting ideas." Comment.

31. A) Convert the Bargraph into tabular form and write your comments, What you observe.

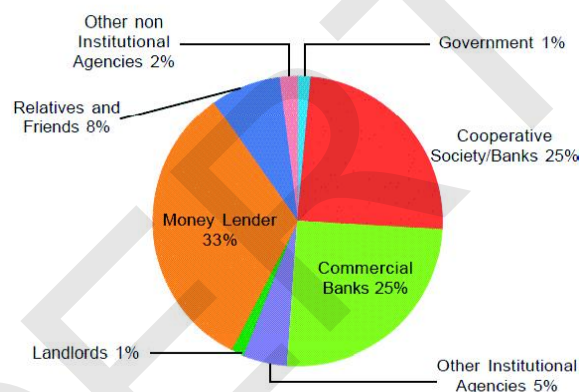
Graph 3 : Share of Sectors in Employment (%)

(OR)

- (B) Analyse the following pie graph.

Graph 1 : Sources of Credit per Rs 1000 of Rural Households in India in 2012

32. A) Evaluate the power sharing System in India?

(OR)

- B) Describe the functions of Political Parties?

33. A) Locate the following in the given outline map of India.

- 1) Narmada River 2) Gujarat 3) Paradwip 4) Tamil Nadu

(OR)

- 5) Kolkata 6) Mahanadi River 7) Bay of Bengal 8) Deccan Plateau

- (B) Locate the following in the given outline map of world.

- 1) China 2) Japan 3) France 4) Mediterranean Sea

(OR)

- 5) Egypt 6) Black Sea 7) Sicily 8) Britain

S.S.C. Public Examinations
Model Paper - I SOCIAL STUDIES
(TELUGU VERSION)

Time: 3 Hours 15 Minus.

Max Marks: 100

సూచనలు:

1. 3 గంటల 15 నిమిషాలలో, 15 నిమిషాలు ప్రశ్నాపత్రం చదువుటకై కేటాయించబడినది.
2. అన్ని సమాధానములు మీకివ్వబడిన సమాధానపత్రంలోనే రాయవలెను.
3. ఈ ప్రశ్నాపత్రంలో 4 విభాగాలు మరియు 33 ప్రశ్నలు ఉండును.
4. నాలుగవ విభాగం నందు గల అన్ని ప్రశ్నలకు అంతర్గత ఎంపిక కలదు.
5. అన్ని సమాధానములు స్పష్టంగా, అర్థమయ్యేలా రాయవలెను.

విభాగము - I

12×1=12మా

సూచనలు:

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు

1. మొదటి అంతర్జాతీయ ధరిత్రీ శిఖరాగ్ర సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది?
2. ఈ క్రింద ఇవ్వ బడిన చిత్రము ఏ క్రమక్షయాన్ని తెలియ జేస్తుంది?

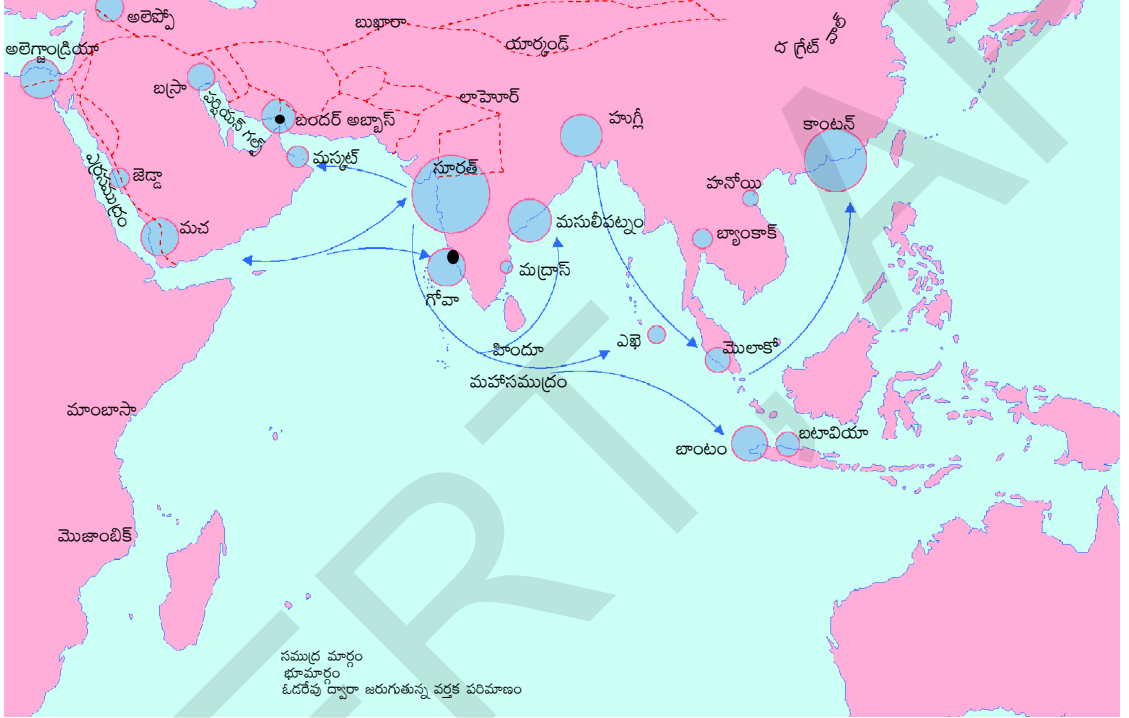

3. వ్యవసాయ ఆధారిత పరిశ్రమకు చెందని దానిని గుర్తించండి.
 (ఎ) పంచదార (బి) రబ్బరు (సి) సిమెంట్ (డి) కాఫీ
4. 1815 వియన్నా కాంగ్రెస్ కు కన్వీనర్ గా వ్యవహరించినది ఎవరు?
5. IMF ను విస్తరించుము.?
6. “ఎల్ డా రెడో” దేనికి ప్రసిద్ధి?
7. వ్యవసాయం : రాష్ట్ర జాబితా :: వివాహము : .....
8. నగర పాలక సంస్థ సమావేశాలకు ఎవరు అధ్యక్షత వహిస్తారు?
9. జాతీయపార్టీలకు రెండు ఉదాహరణలివ్వండి.
10. తలసరి ఆదాయం అనగానేమి?
11. సరిగా జతపరచని దానిని గుర్తించండి.
 (a) టాటా మోటార్స్ - ఆటోమొబైల్స్
 (b) ర్యాన్ బాక్సీ - ఐ.ఐ.టి.
 (c) ఏషియన్ పెయింట్స్ - రంగులు
12. ఇవ్వబడిన రాష్ట్రములను ఉత్తరము నుండి దక్షిణానికి అమర్చండి.
 ఆంధ్రప్రదేశ్, కేరళ, పశ్చిమ బెంగాల్, హర్యానా

విభాగము - II

8×2=16మా

- సూచనలు: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు.
13. వ్యవసాయాధారిత పరిశ్రమలు అనగానేమి? ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.
14. రోడ్డు మార్గాల ప్రయోజనాలను తెలపండి.
15. ఇవ్వబడిన పటాన్ని పరిశీలించి, క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. ఆసియా, ఆఫ్రికా ఖండములను వేరుచేయుచున్న సముద్రము పేరేమిటి?
2. భారతదేశం పశ్చిమ తీరంలో ఉన్న ఏవైనా 2 ఓడరేవులు పేర్కొనండి?
16. “అచ్చు యంత్రం 19వ శతాబ్దంలోని భారతీయ సమాజానికి ఒక రూపమును ఇచ్చుటలో ప్రధానపాత్ర పోషించినది.” వ్యాఖ్యానించండి.
17. భారత రాజ్యాంగంలోని వివిధ జాబితాలలో కొన్ని అంశాలు ఇక్కడ ఇవ్వబడ్డాయి. వీటిని కేంద్ర, రాష్ట్ర, ఉమ్మడి జాబితాలుగా అమర్చండి.
ఎ) రక్షణ	బి) పోలీసు	సి) వ్యవసాయం
డి) విద్య	ఇ) అడవులు	ఎఫ్) సమాచారం
జి) బ్యాంకింగ్	హెచ్) వివాహం	ఐ) వ్యాపారం
18. భారతదేశాన్ని లౌకిక రాజ్యంగా చేసే ఏవైనా 2 రాజ్యాంగ నిబంధనలను పేర్కొనండి.
19. ప్రపంచీకరణ అంటే నీవు ఏమి అర్థం చేసుకున్నావు? నీ సొంత మాటల్లో వివరించండి.
20. వినియోగదారులను జాగృతం చేసే విధంగా ఏవైనా 2 నినాదాలను తయారు చేయండి.

విభాగము - III

8×4=32మా

- సూచనలు: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు.

21. మానవ కార్యకలాపాలు వృక్ష మరియు జంతు జాలాల క్షీణతను ఎలా ప్రభావితం చేశాయి? వివరించండి.
22. మనం ఖనిజ వనరులను ఎందుకు సంరక్షించుకోవాలి?
23. ఇవ్వబడిన పటాన్ని పరిశీలించి, క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

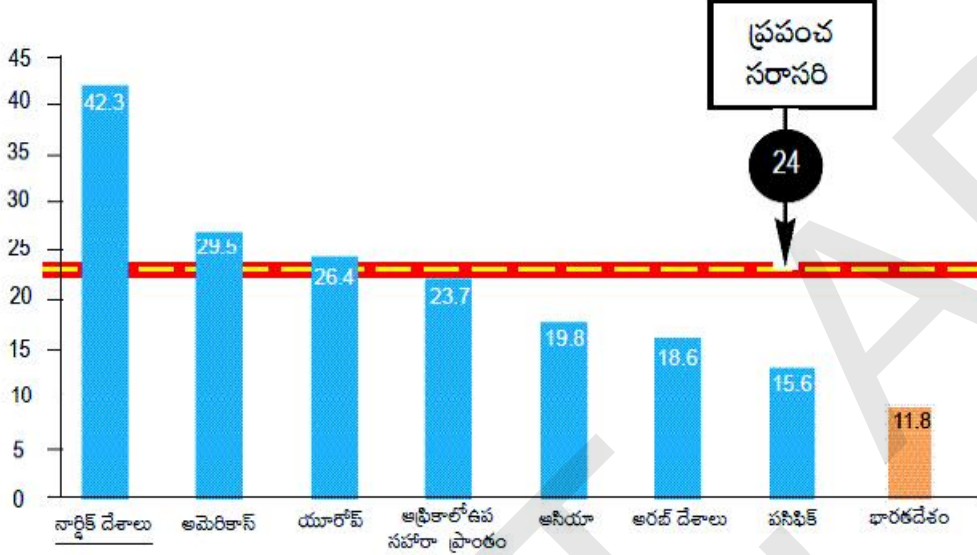
- 1) మధ్యధరా సముద్రంతో సరిహద్దులు పంచుకొంటున్న ఏవైనా రెండు దేశాల పేర్లను తెలపండి.
2) ఇవ్వబడిన పటంలోని ఏవైనా 2 సామ్రాజ్యాల పేర్లు రాయండి.

24. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధ సమయంలో భారతదేశంలో పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి ఎందుకు పెరిగింది?

25. ఇవ్వబడిన బార్ గ్రాఫ్ ను పరిశీలించండి.

నీవు గమనించిన ఏవైనా 4 అంశాలను విమర్శనాత్మకంగా విశ్లేషించుము.

ప్రపంచంలో వివిధ ప్రాంతాలలో జాతీయ
పార్లమెంట్లలో మహిళలు (శాతం)

26. ప్రజాస్వామ్యం జవాబుదారీ, బాధ్యతాయుతమైన, చట్టబద్ధమైన ప్రభుత్వాన్ని ఎలా ఏర్పాటుచేస్తుంది?
27. మీ చుట్టుప్రక్కల మీరు గమనించిన పర్యావరణ క్షీణత గురించి కొన్ని ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
28. భారతదేశంలోని వినియోగదారుల ఉద్యమ ప్రగతిని విమర్శనాత్మకంగా పేర్కొనండి?

విభాగము - IV

5×8=40మా

సూచనలు:

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు.
3. ప్రతి ప్రశ్నకు అంతర్గత ఎంపిక కలదు.
4. ప్రశ్న నెం. 33 లో భారతదేశ మరియు ప్రపంచ పటములకు వేరువేరుగా జవాబులు గుర్తించుము.

29. A) బహుళార్థ సాధక నదీ పథకాల యొక్క అనుకూలతలు మరియు ప్రతికూలతలను పోల్చండి.

(లేదా)

B) రైతుల ప్రయోజనాల కోసం ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన వివిధ సంస్థాగత సంస్కరణల జాబితా తయారు చేయండి.

30. A) “ఉప్పుయాత్ర వలన వాదాన్ని ప్రతిఘటించడానికి ప్రభావవంతమైన సంకేతం.” వ్యాఖ్యానించండి.

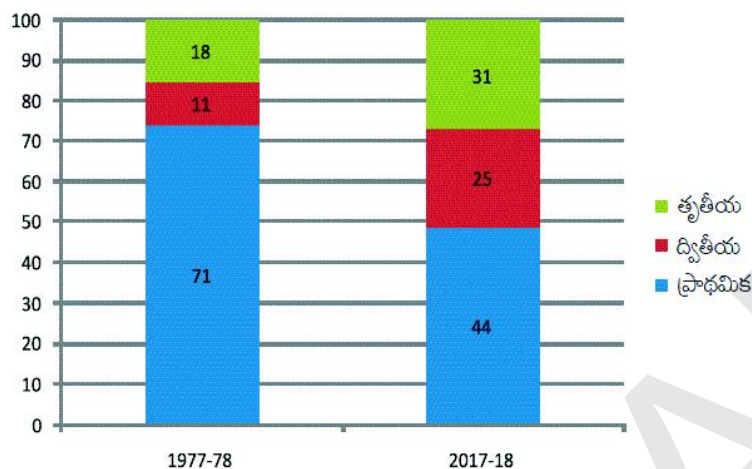
(లేదా)

B) “ముద్రణ యొక్క అభివృద్ధి భిన్నాభిప్రాయాల పెరుగుదలకు దారితీస్తుందని కొందరు భయపడుతున్నారు.” వ్యాఖ్యానించండి.

31. A) ఈ బార్ గ్రాఫ్ ను పట్టిక రూపంలోకి మార్చండి. నీవు పరిశీలించిన అంశాలను వ్యాఖ్యానించండి.

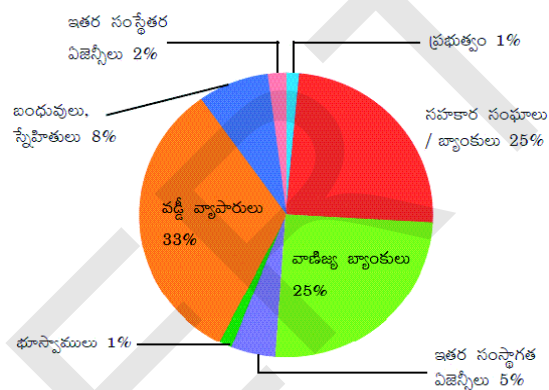
రేఖాచిత్రం 3: ఉపాధిలో వివిధ రంగాల వాటా (%)

(లేదా)

(B) ఇవ్వబడిన 'పై' చిత్రమును విశ్లేషించండి.

రేఖాచిత్రం 1 : 2012 సంవత్సరంలో భారతదేశంలోని గ్రామీణ కుటుంబాలలో ప్రతి Rs 1000 లకు పరపతి ఆధారాలు

32. A) భారతదేశంలోని అధికార విభజన విధానాన్ని మూల్యంకనం చేయండి?

(లేదా)

B) రాజకీయ పార్టీలు నిర్వహించే ఏవైనా 5 రకాల విధులను వివరించండి?

33. A) ఈ క్రింది వాటిని ఇవ్వబడిన భారతదేశ అవుట్ లైన్ పటంలో గుర్తించండి.

- 1) నర్మదా నది   2) గుజరాత్   3) పారాద్విప్   4) తమిళనాడు

(లేదా)

- 5) కోల్ కట   6) మహానది   7) బంగాళాఖాతం   8) దక్కన్ పీఠభూమి

(B) ఈ క్రింది వాటిని ఇవ్వబడిన ప్రపంచ పటంలో గుర్తించండి.

- 1) చైనా   2) జపాన్   3) ఫ్రాన్స్   4) మధ్యధరా సముద్రం

(లేదా)

- 5) ఈజిప్టు   6) నల్ల సముద్రం   7) సిసిలీ   8) బ్రిటన్

S.S.C. Public Examinations
Model Paper - II SOCIAL STUDIES
(ENGLISH VERSION)

Time: 3 Hours 15 Minus.**Max Marks: 100****Instructions:**

1. In the duration of 3 hours 15 minutes. 15 minutes of time is allotted to to read the question paper.
2. All answers shall be written in the answer booklet only.
3. Question paper consists of 4 sections and 33 questions.
4. Internal choice is available in section IV only.
5. All answer shall be written neatly and legibly.

SECTION - I**12x1=12M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question carries 1 Mark.**

1. Metals : Recyclable : : Fossil fuels : _____.
2. Who wrote the book “**small is beautiful**”?
3. From which raw material is Aluminium extracted?
4. Find out the mismatched pair from the following.
Frederic sorrieu - Artist
Earnest Renan - philosopher
Andreas Rebmann - Historian
Friedrich list - professor of economics
5. Who was the founder of ‘Young Italy’?
6. Arrange the following in the correct chronological order.
  - i) The first world war
  - ii) Potato famine in Ireland
  - iii) The Great Depression
  - iv) Rinderpest or cattle plague in Africa
7. What is the coalition government?
8. Which of the following countries is an example for “holding together” federation?
a) USA   b) Australia   c) Switzerland   d) India
9. Define a multi party system.
10. A good way to measure the quality of life in countries across the world is comparing by _____.
11. Show on Bar graph. Chinese toys - 70%, Other toys - 30%.
12. Arrange the following countries from east to west according to their location.
India, USA, Japan, Egypt

SECTION -II**8x2M =16M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question Carries 2 marks.**

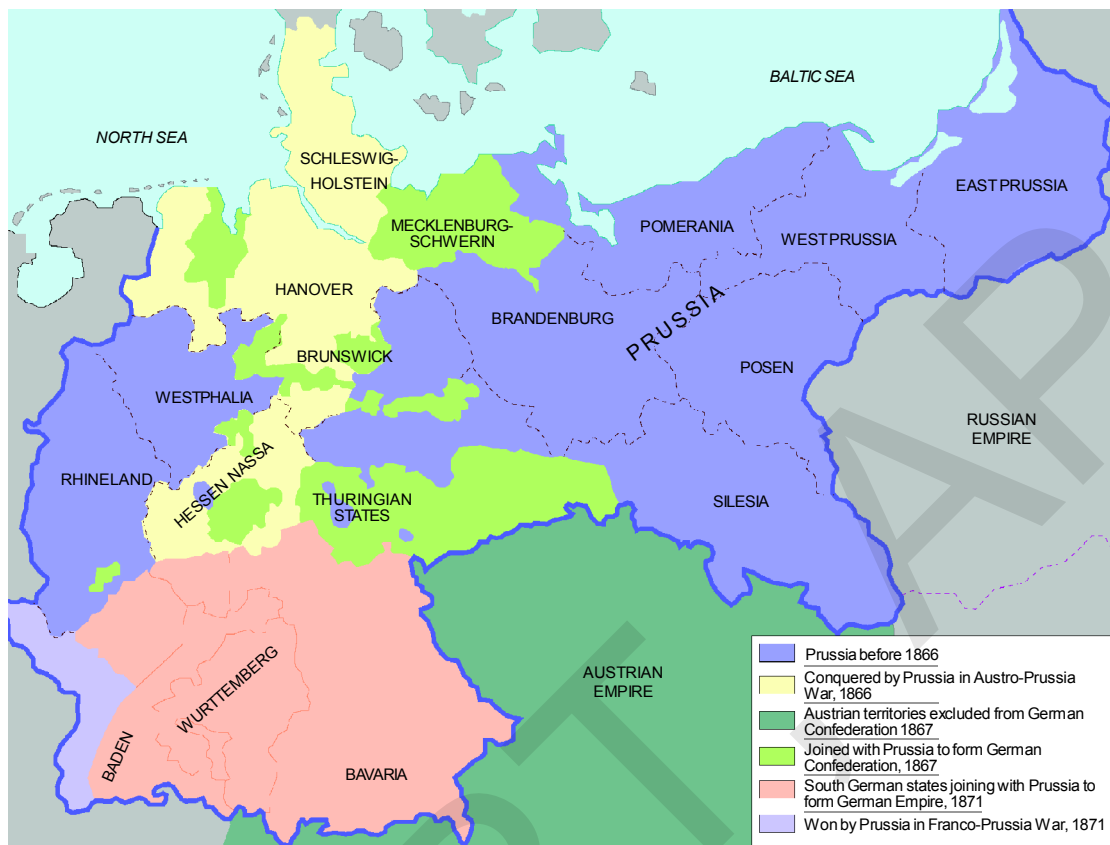
13. Define and give an example for a mineral based industry?
14. Observe the given map and answer the following questions.

1. Where is Indira Gandhi international airport located?
2. Which international airport is located in Kolkata?
15. Explain the importance of silk routes.
16. Explain the effects of the great depression of 1929 on the Indian economy.
17. Give examples for Central list and State list.
18. Mention any two constitutional provisions that make India a secular state.
19. What is the impact of globalization on India.
20. Write two slogans on consumer rights.

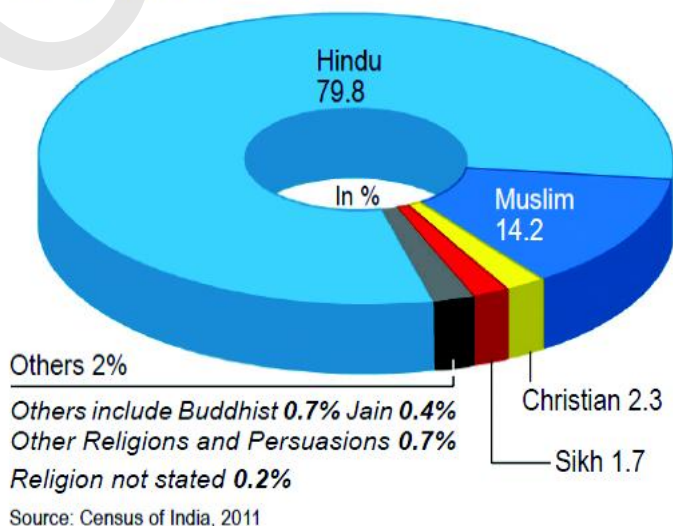
SECTION-III**8x4M=32M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question Carries 4 marks.**

21. Write a note on good practice towards conservation of forest and wildlife?
22. Why do you think that solar energy has a bright future in India?
23. Observe the given map and answer the following questions.

2. Write two names of seas you have observed in the map?
3. Write the name of the empire which is on the south of the map?
4. Who was the first emperor of the German Empire?
24. How did East India company procure regular supply of cotton and silk textiles from Indian weavers?
25. Analyse the graph.

Population of different religious communities in India, 2011

26. Appreciate democratic government is better than all other forms of governments right.
27. Why do we use averages? Are there any illustrations to their use? Illustrate with your own examples related to development.
28. Explain how the consumers are exploited?

SECTION-IV**5x8M=40M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question carries 8 Marks.****3. Each question has internal choice.****4. In question no: 33 both A and B (India Map and world Map) should be answered seperately.**

29. A) Explain how water becomes a renewable resource

(OR)

- B) Explain the importance of Agriculture in India.

30. A) Read the paragraph and comment on it.

‘To the altar of this revolution we have brought our youth as incense’

Many nationalists thought that the struggle against the British could not be won through non-violence. In 1928, the Hindustan Socialist Republican Army (HSRA) was founded at a meeting in Ferozeshah Kotla ground in Delhi. Amongst its leaders were Bhagat Singh, Jatin Das and Ajoy Ghosh. In a series of dramatic actions in different parts of India, the HSRA targeted some of the symbols of British power. In April 1929, Bhagat Singh and Batukeswar Dutta threw a bomb in the Legislative Assembly. In the same year there was an attempt to blow up the train that Lord Irwin was travelling in. Bhagat Singh was 23 when he was tried and executed by the colonial government. During his trial, Bhagat Singh stated that he did not wish to glorify ‘the cult of the bomb and pistol’ but wanted a revolution in society:

‘Revolution is the inalienable right of mankind. Freedom is the imprescriptible birthright of all. The labourer is the real sustainer of society ... To the altar of this revolution we have brought our youth as incense, for no sacrifice is too great for so magnificent a cause. We are content. We await the advent of revolution. *Inquilab Zindabad!*’

(OR)

- B) ‘Print culture would bring enlightenment’ - Do you agree? Justify your opinion.

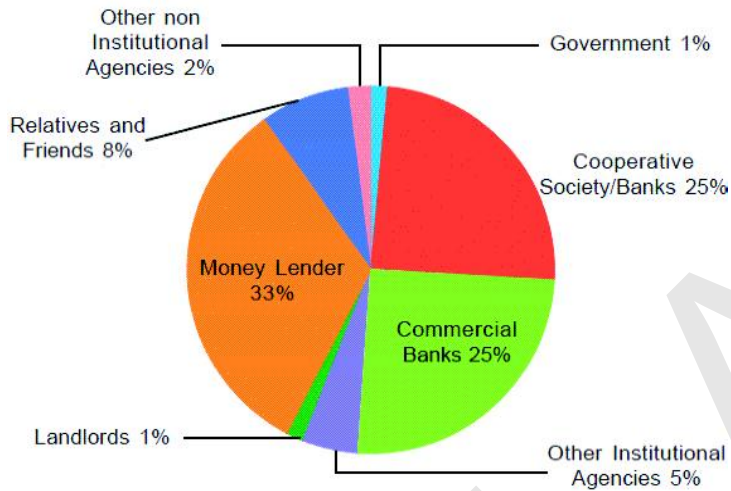
31. A) Analyse the table.

Year	Primary	Secondary	Tertiary
2000	52,000	48,500	1,33,500
2013	8,00,500	10,74,000	38,68,000

(OR)

B) Analyse the given graph.

Graph 1 : Sources of Credit per Rs 1000 of Rural Households in India in 2012

32. A) State one prudential reason and one moral reason for power sharing with an example of each of these.

(OR)

B) Explain the characteristics of a National party.

33. A) Locate the following in the given outline map of India.

1) Malwa plateau 2) Luni river 3) Eastern Railway headquarter 4) Chilka lake

(OR)

5) Amaravathi 6) Gujarat 7) Mumbai 8) Lakshadweep

B) Locate the following in the given map of world.

1) South Africa 2) Mediterranean sea 3) Brazil 4) Japan

(OR)

5) Mexico 6) Egypt 7) Russia 8) China

S.S.C. Public Examinations
Model Paper - II SOCIAL STUDIES
(TELUGU VERSION)

Time: 3 Hours 15 Minus.

Max Marks: 100

సూచనలు:

1. 3 గంటల 15 నిమిషాలలో, 15 నిమిషాలు ప్రశ్నాపత్రం చదువుటకై కేటాయించబడినది.
2. అన్ని సమాధానములు మీకివ్వబడిన సమాధానపత్రంలోనే రాయవలెను.
3. ఈ ప్రశ్నాపత్రంలో 4 విభాగాలు మరియు 33 ప్రశ్నలు ఉండును.
4. నాలుగవ విభాగం నందు గల అన్ని ప్రశ్నలకు అంతర్గత ఎంపిక కలదు.
5. అన్ని సమాధానములు స్పష్టంగాను, చక్కగాను రాయవలెను.

విభాగము - I

12×1=12మా

సూచనలు:

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు.

1. లోహాలు : పునఃచక్రియం :: శిలాజ ఇంధనాలు : _____.
2. 'స్మిత్ ఈస్ బ్యూటీఫుల్' పుస్తకాన్ని రచించినది ఎవరు?
3. అల్యూమినియం ఏ ముడి పదార్థం నుంచి తయారవుతుంది?
4. క్రింది ఇచ్చిన జతలలో తప్పుగా జతపరిచిన దానిని గుర్తించండి.
 ఫెడ్రిక్ సారయు - కళాకారుడు
 ఎర్రెస్ట్ రెనాన్ - తత్వవేత్త
 ఆండ్రీయాస్ రెబ్బిన్ - చరిత్రకారుడు
 ఫెడ్రిక్ లిస్ట్ - ఆర్థికవేత్త
5. యంగ్ ఇటలీని స్థాపించినది ఎవరు?
6. ఇవ్వబడిన వాక్యాలను సరైన కాలక్రమంలో అమర్చండి.
 i) మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం
 ii) ఐర్లాండ్‌లో బంగాళాదుంపల కరువు
 iii) తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యం
 iv) టెండర్ పెస్ట్ లేదా పశువుల ప్లేగు
7. సంకీర్ణ ప్రభుత్వం అనగానేమి?
8. ఈ క్రింది వానిలో "హోల్డింగ్ టుగెదర్" ఫెడరేషన్ ప్రభుత్వాన్ని కలిగి ఉన్న దేశం ఏది?
 ఎ) యు.ఎస్.ఎ బి) ఆస్ట్రేలియా సి) స్విట్జర్లాండ్ డి) ఇండియా
9. బహుళ పార్టీ వ్యవస్థ ను నిర్వచించండి.
10. ప్రపంచంలోని వివిధ దేశాలలోని ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు లెక్కించడానికి ఉపయోగపడే సూచిక _____.
11. బార్ గ్రాఫ్ పై చూపండి. చైనా బొమ్మలు - 70%, ఇతర బొమ్మలు - 30%
12. క్రింద ఇవ్వబడిన దేశాలను ప్రాదేశికానుసారం తూర్పు నుండి పడమరకు అమర్చండి.
 ఇండియా, యు.ఎస్.ఎ, జపాన్, ఈజిప్ట్

విభాగము - II

8×2=16మా

- సూచనలు: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు.
13. ఖనిజ ఆధారిత పరిశ్రమను నిర్వచించి, ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి?
14. ఇచ్చిన పటాన్ని పరిశీలించి, క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. ఇందిరాగాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ఎక్కడ ఉంది?
2. కలకత్తా లో ఉన్న అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం పేరు ఏమిటి?
15. సిల్క్ మార్గాల ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.
16. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ పై 1929 నాటి ఆర్థికమాంద్యం ప్రభావాలను వివరించండి.
17. కేంద్ర జాబితా మరియు రాష్ట్ర జాబితాలకు ఉదాహరణలివ్వండి.
18. భారతదేశాన్ని తొక్కి రాజ్యంగా చేసే ఏవైనా 2 రాజ్యాంగ నిబంధనలను పేర్కొనండి.
19. భారతదేశంపై ప్రపంచీకరణ ప్రభావాన్ని తెలపండి.
20. వినియోగదారుల హక్కులపై నినాదాలు రాయండి.

విభాగము - III

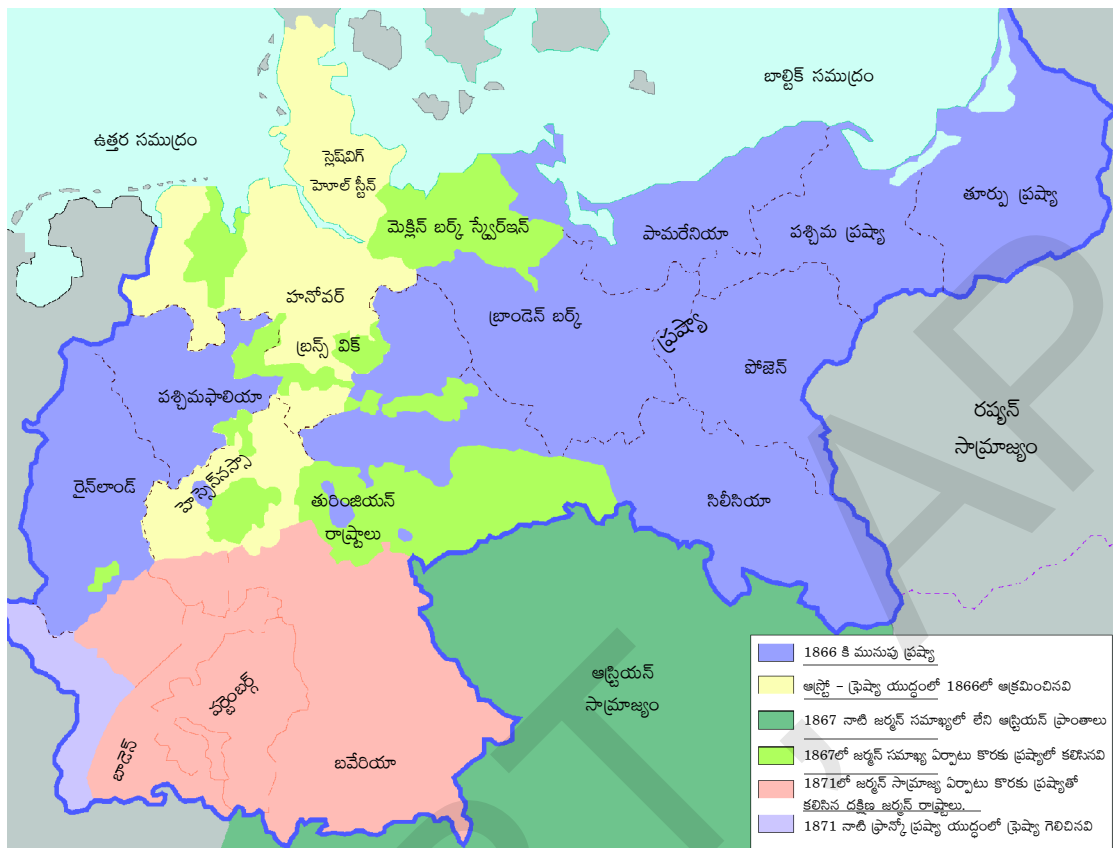
8×4=32మా

- సూచనలు: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు.

21. అటవీ మరియు వన్యప్రాణులను సంరక్షించే పద్ధతులపై మంచి వ్యాసం రాయండి?
22. భారతదేశంలో సౌరశక్తికి ఉజ్వల భవిష్యత్తు ఉందని మీరు ఎందుకు అనుకుంటున్నారు?

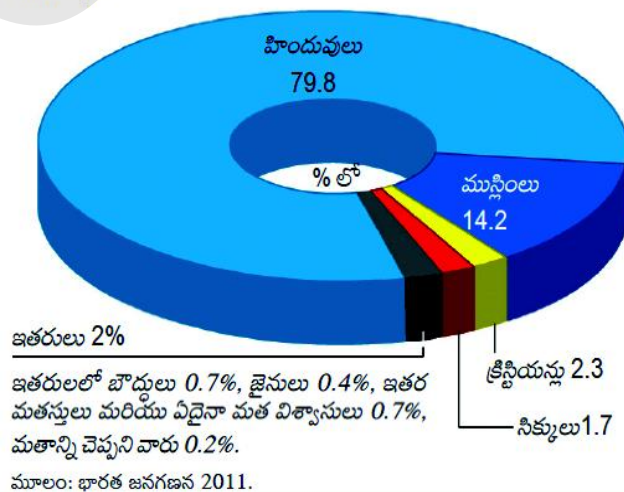

23 ఇచ్చిన పటాన్ని పరిశీలించి, క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. జర్మనీ ఏకీకరణకు రూపశిల్పి ఎవరు?
2. ఇవ్వబడిన పటంలోని ఏవైనా రెండు సముద్రాల పేర్లు రాయండి?
3. పటములో దక్షిణం వైపు ఉన్న సామ్రాజ్యం పేరు ఏమిటి?
4. జర్మన్ సామ్రాజ్యపు మొదటి చక్రవర్తి ఎవరు?
24. ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ భారతీయ చేనేత కార్మికుల నుండి నిరంతరాయంగా పత్తి, పట్టు వస్త్రాల సాధారణ సరఫరాలను ఎలా సేకరించింది?
25. క్రింది గ్రాఫ్ ను విశ్లేషించండి.

2011లో భారతదేశంలో వివిధ మత సమూహాల జనాభా.

26. ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము మిగతా ప్రభుత్వాల కంటే ఉత్తమమైనది. ప్రశంసించండి.
27. సగటు ను ఎందుకు ఉపయోగిస్తాము? దీనిని ఉపయోగించడంలో ఏమైనా పరిమితులు ఉన్నాయా? అభివృద్ధికి సంబంధించి మీ సొంత ఉదాహరణ తీసుకుని వివరించండి.
28. వినియోగదారు ఎలా దోపిడీకి గురౌతారో వివరించండి.

విభాగము - IV

5×8=40మా

- సూచనలు: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు.
3. ప్రతి ప్రశ్నకు అంతర్గత ఎంపిక ఉంది.
4. ప్రశ్న నెం. 33 లో భారతదేశ మరియు ప్రపంచ పటములకు వేరువేరుగా జవాబులు గుర్తించుము.
29. A) నీరు పునరుత్పాదక వనరుగా ఎలా మారుతుందో వివరించండి.
(లేదా)
B) భారతదేశంలో వ్యవసాయం యొక్క ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.
30. A) ఇచ్చిన పేరా చదివి వ్యాఖ్యానించండి.

ఈ విప్లవ బలిపీఠానికి మేము మా యవ్వనాన్ని ఆహుతిచ్చాము.

చాలా మంది జాతీయవాదులు బ్రిటిష్ వారికి వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటంలో అహింస ద్వారా విజయం సాధించలేమని భావించారు. 1928లో ఢిల్లీలోని ఫిరోజ్ షా కోట్లా మైదానంలో జరిగిన ఒక సమావేశంలో హిందూస్థాన్ సోషలిస్ట్ రిపబ్లికన్ ఆర్మీ (HSRA) స్థాపించబడింది. దాని నాయకులలో భగత్ సింగ్, జతీన్ దాస్, అజయ్ ఘోష్ ఉన్నారు. భారతదేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో జరిగిన నాటకీయ పరిణామాలలో HSRA బ్రిటిష్ అధికారానికి ప్రతీకలైన వాటిని లక్ష్యంగా చేసుకొంది. 1929 ఏప్రిల్ లో భగత్ సింగ్, బటుకేశ్వర్ దత్తా శాసనసభపై బాంబులు విసిరారు. అదే సంవత్సరం ఇర్విన్ ప్రభువు ప్రయాణిస్తున్న రైలును పేల్చివేసేందుకు ప్రయత్నం చేశారు. వలస ప్రభుత్వం భగత్ సింగ్ ను విచారించి ఉరితీసినప్పుడు అతని వయసు 23 ఏళ్ళు. అతని విచారణ సమయంలో భగత్ సింగ్ తాను “బాంబు, తుపాకి సంస్కృతిని” ఆరాధించటానికి ఇష్టపడలేదనీ కానీ సమాజంలో విప్లవం రావాలని కోరుకుంటున్నాననీ పేర్కొన్నారు.

“విప్లవం” మానవాళి నుండి విడదీయలేని హక్కు. స్వాతంత్ర్యం అనేది అందరికీ సహజమైన జన్మహక్కు. శ్రామికుడు సమాజానికి నిజమైన సంరక్షకుడు. ఈ విప్లవ బలిపీఠానికి మేము మా యవ్వనాన్ని సమర్పించాం. ఇలాంటి ఒక మహత్తరమైన కార్యం కోసం చేసే ఎలాంటి త్యాగమైనా కూడా ఏమంత గొప్పది కాదు. మేము ఉల్లాసంగా ఉన్నాం. విప్లవం రాకకై నిరీక్షిస్తున్నాం. ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్

(లేదా)

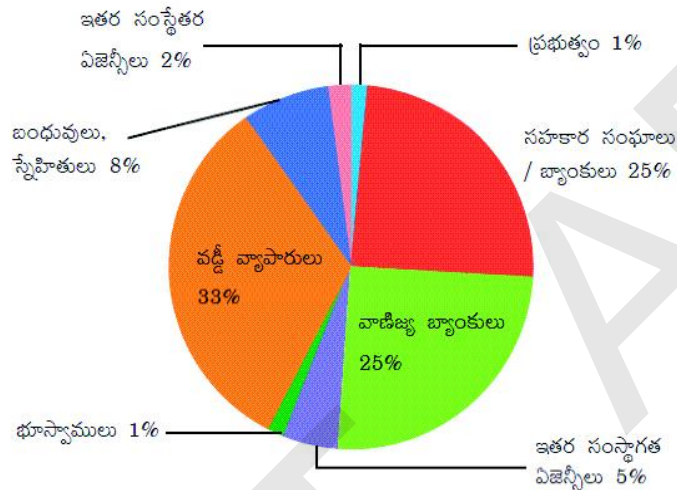
- B) ముద్రణ సంస్కృతి చైతన్యాన్ని తీసుకువస్తుంది. - దీనితో మీరు ఏకీభవిస్తారా? మీ అభిప్రాయాన్ని సమర్థించుకోండి.
31. A) పట్టికను విశ్లేషించండి.

సంవత్సరం	ప్రాథమిక	ద్వితీయ	తృతీయ
2000	52,000	48,500	1,33,500
2013	8,00,500	10,74,000	38,68,000

(OR)

B) ఇవ్వబడిన గ్రాఫ్ ను విశ్లేషించండి.

రేఖాచిత్రం 1 : 2012 సంవత్సరంలో భారతదేశంలోని గ్రామీణ కుటుంబాలలో ప్రతి Rs 1000 లకు పరపతి ఆధారాలు

32. A) భారతదేశాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని అధికార విభజనకు సంబంధించిన ఒక సముచిత కారణాన్ని, ఒక నైతిక కారణాన్ని పేర్కొని ప్రతిదానికి ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి.

(OR)

B) జాతీయ పార్టీ యొక్క లక్షణాలను వివరించండి.

33. A) ఈ క్రింది వాటిని ఇవ్వబడిన భారతదేశ అవుట్ లైన్ పటంలో గుర్తించండి.

1) మాళ్వా పీఠభూమి 2) లూనీ నది 3) తూర్పు రైల్వే ప్రధాన కార్యాలయం 4) చిల్కా సరస్సు

(OR)

5) అమరావతి 6) గుజరాత్ 7) ముంబాయి 8) లక్షద్వీప్

B) ఈ క్రింది వాటిని ఇవ్వబడిన ప్రపంచ పటంలో గుర్తించండి.

1) దక్షిణాఫ్రికా 2) మధ్యధరా సముద్రం 3) బ్రెజిల్ 4) జపాన్

(OR)

5) మెక్సికో 6) ఈజిప్ట్ 7) రష్యా 8) చైనా

S.S.C. Public Examinations
Model Paper - III SOCIAL STUDIES
(ENGLISH VERSION)

Time: 3 Hours 15 Minus.

Max Marks: 100

Instructions:

1. In the duration of 3 hours 15 minutes. 15 minutes of time is allotted to to read the question paper.
2. All answers shall be written in the answer booklet only.
3. Question paper consists of 4 sections and 33 questions
4. Internal choice is available in section IV only
5. All answer shall be written neatly and legibly.

SECTION - I**12x1=12M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question carries 1 Mark.**

1. Give any one example of renewable resource.
2. Which soil is ideal for growing cotton?
3. Which one of the following industries uses bauxite as a raw material?
a) Aluminium   b) Cement   c) Paper   d) Steel
4. Choose the odd one out.
Mazzini,   Cavour,   Bismark,   Garibaldi
5. Expand IBRD.
6. Germany : Axis power : : Britain : _____.
7. What is Federalism?
8. _____ was the first state created on the basis of language.
9. What is "Manifesto"?
10. A company that owns or controls production in more than one nation is called _____.
11. Show on a bar graph.

Employment

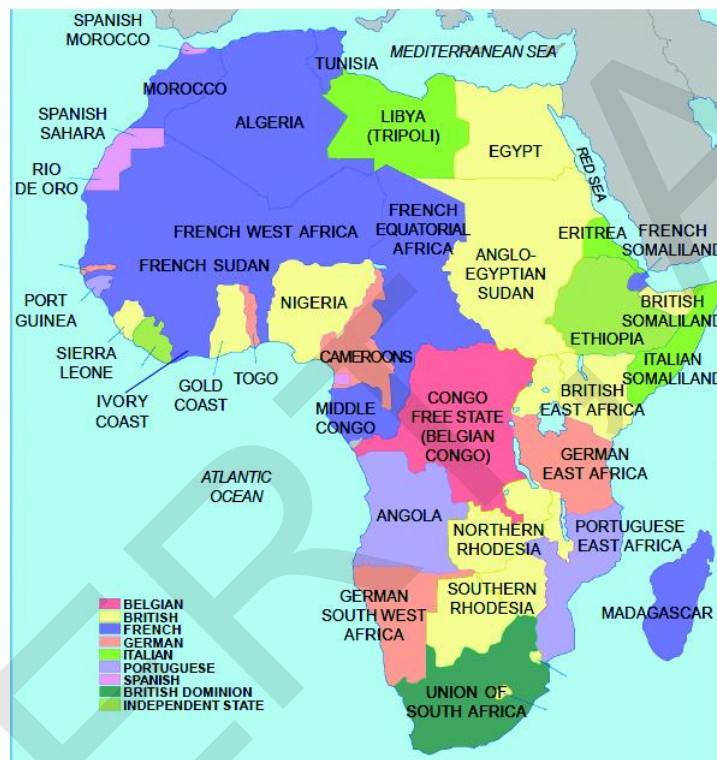
Primary Sector	-	44%
Secondary Sector	-	25%
Tertiary Sector	-	31%

12. Name the Eastern most country from the given list.

Mexico, USA, China, India

SECTION -II**8x2M =16M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question Carries 2 marks.**

13. Explain the importance of manufacturing industries.
14. What are the means of transportation and communication called the life line of national economy?
15. Observe the map and answer the following question.

1. Name the Island in the Indian Ocean?
16. "It is difficult to imagine a world without printed material". - Comment.
17. Make a table that shows central, state and concurrent lists.
18. Mention the problems faced by the women, today.
19. Give some examples where factors other than income are important aspects of our lives.
20. What precautions should be taken by a consumer before purchasing a product?

SECTION-III**8x4M=32M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question Carries 4 marks.**

21. Why is biodiversity important for human lives?
22. Why do we need to conserve mineral resources?

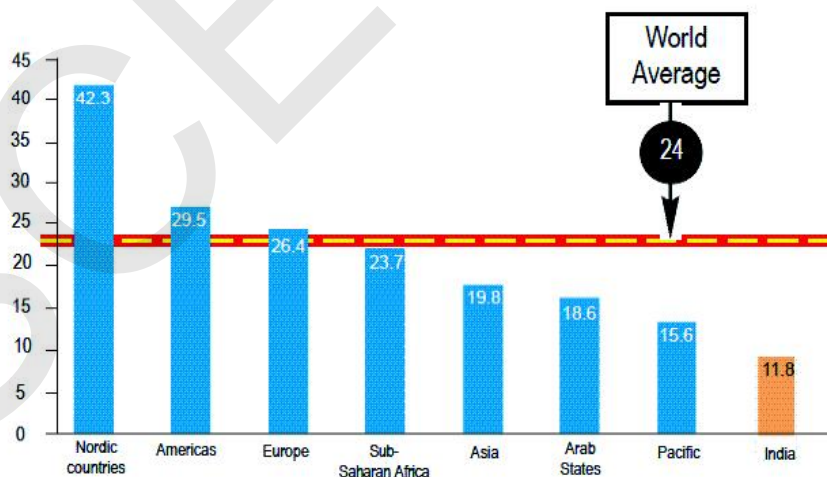

23 Observe the map and answer the following questions.

1. What is the sea between the Europe and Africa?
2. Name the biggest empire in this map?
24. Explain about "Proto - Industrialisation."
25. Analyse the graph.

Women in national parliaments in different regions of the world (in%)

26. "Democracy can't reduce inequality of incomes between different citizens." Support or Oppose your answer.
- 27 Why is the issue of sustainability important for development?
28. Mention a few factors which cause exploitation of consumers.

SECTION-IV**5x8M=40M****Note: 1. Answer all the questions.****2. Each question carries 8 Marks.****3. Each question has internal choice.****4. In question no: 33 both A and B (India Map and world Map) should be answered separately.**

29. A) Explain the importance of water resources.

(OR)

B) Describe geographical conditions required for the growth of Rice.

30. A) Read the paragraph and comment on it.

Dr B.R. Ambedkar, who organised the dalits into the Depressed Classes Association in 1930, clashed with Mahatma Gandhi at the second Round Table Conference by demanding separate electorates for dalits. When the British government conceded Ambedkar's demand, Gandhiji began a fast unto death. He believed that separate electorates for dalits would slow down the process of their integration into society. Ambedkar ultimately accepted Gandhiji's position and the result was the Poona Pact of September 1932. It gave the Depressed Classes (later to be known as the Schedule Castes) reserved seats in provincial and central legislative councils, but they were to be voted in by the general electorate. The dalit movement, however, continued to be apprehensive of the Congress-led national movement.

(OR)

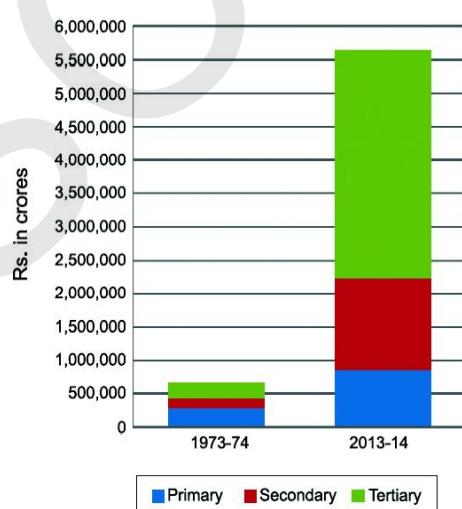
B) "Some people in 18th century Europe think that print culture would bring enlightenment." comment.

31. A) What are the different forms of power sharing in modern democracies? Give an example of each of these.

(OR)

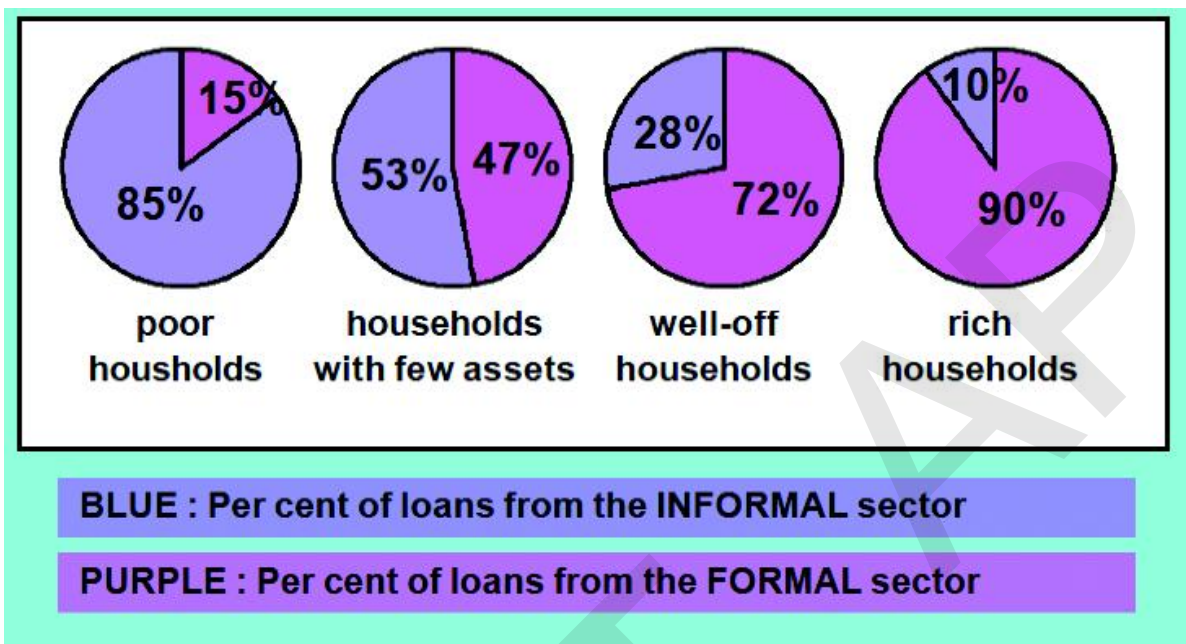
B) What are the various challenges faced by political parties?

32. A) Analyse the graph

(OR)

B) Observe the pie graph and analyse it?

33. A) Locate the following in the given outline map of India.

- 1) Mumbai   2) Jammu   3) Jamshedpur   4) Goa

(OR)

- 5) Kerala   6) Bihar   7) Delhi   8) Arabian Sea

B). Locate the following in the given map of world.

- 1) Italy   2) South Africa   3) Belgium   4) Germany

(OR)

- 5) Nigeria   6) Pacific Ocean   7) Norway   8) Pakistan

S.S.C. Public Examinations
Model Paper - III SOCIAL STUDIES
(TELUGU VERSION)

Time: 3 Hours 15 Mins.

Max Marks: 100

సూచనలు:

1. 3 గంటల 15 నిమిషాలలో, 15 నిమిషాలు ప్రశ్నాపత్రం చదువుటకై కేటాయించబడినది.
2. అన్ని సమాధానములు మీకివ్వబడిన సమాధానపత్రంలోనే రాయవలెను.
3. ఈ ప్రశ్నాపత్రంలో 4 విభాగాలు మరియు 33 ప్రశ్నలు ఉండును.
4. నాలుగవ విభాగం నందు గల అన్ని ప్రశ్నలకు అంతర్గత ఎంపిక కలదు.
5. అన్ని సమాధానములు స్పష్టంగా, అర్థమయ్యేలా రాయవలెను.

విభాగము - I

12×1=12మా

సూచనలు:

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు.
1. పునరుత్పాదక వనరులకు ఒక ఉదాహరణనిమ్ము.
2. ఏ నేల ప్రత్తి సాగుకు అనుకూలమైనది?
3. ఈ క్రింది వాటిలో ఏ పరిశ్రమ బాక్సైట్ ను ముడిసరుకుగా ఉపయోగిస్తున్నది?
 ఎ) అల్యూమినియం   బి) సిమెంట్   సి) పేపర్   డి) ఉక్కు
4. భిన్నమైన దానిని గుర్తించండి.
 మాజినీ, కవుర్, బిస్మార్క్, గారిబాట్
5. IBRD ను విస్తరించండి.
6. జర్మనీ : అక్షరాజ్యం :: బ్రిటన్ : _____.
7. సమాఖ్యవాదం అనగానేమి?
8. భాషా ప్రాతిపదికన ఏర్పడిన మొదటి రాష్ట్రం _____.
9. “మ్యానిఫెస్టో” అనగా ఏమి?
10. ఒక దేశం కన్నా ఎక్కువ దేశాలలో ఉత్పత్తిని చేపట్టే లేదా నియంత్రించే సంస్థలను _____ అంటారు.
11. బార్ గ్రాఫ్ పై చూపండి.

ఉపాధి

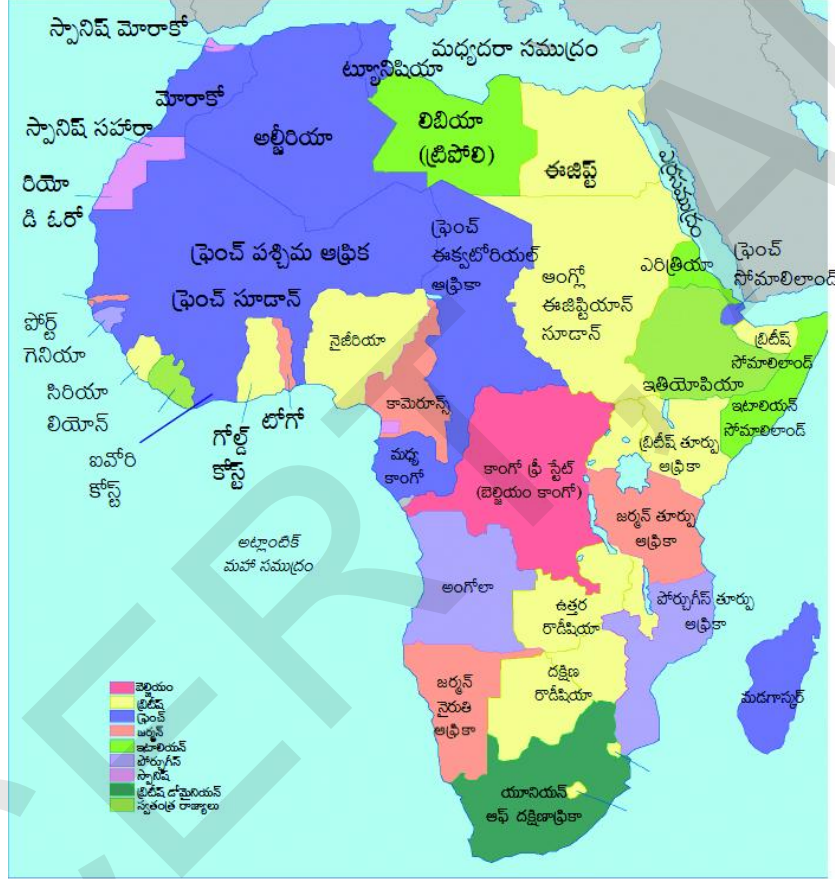
ప్రాథమిక రంగం	-	44%
ద్వితీయ రంగం	-	25%
తృతీయ రంగం	-	31%

12. క్రింద ఇవ్వబడిన జాబితాలో ఏ దేశం అన్నింటి కన్నా తూర్పున ఉంది.
 మెక్సికో, యు.ఎస్.ఎ, చైనా, భారతదేశం

విభాగము - II

8×2=16మా

- సూచనలు: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు.
13. ఉత్పాదక పరిశ్రమల ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.
14. రవాణా, ప్రసార సాధనాలను దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు జీవనాదులని ఎందుకు పిలుస్తారు?
15. క్రింది పటాన్ని పరిశీలించి, ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

1. హిందూ మహా సముద్రంలో గల దీవి పేరు తెలపండి?
16. “ముద్రిత సమాచారం లేని ప్రపంచాన్ని ఊహించడం కష్టం”. వ్యాఖ్యానించండి.
17. కేంద్ర, రాష్ట్ర, ఉమ్మడి జాబితాలను సూచించే పట్టికను తయారు చేయండి.
18. నేడు మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను పేర్కొనండి.
19. మన జీవితంలో ఆదాయం కాక ముఖ్యమైన ఇతర అంశాలకు ఉదాహరణలివ్వండి.
20. ఒక వస్తువును కొనబోయే ముందు వినియోగదారుడు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను తెలపండి.

విభాగము - III

8×4=32మా

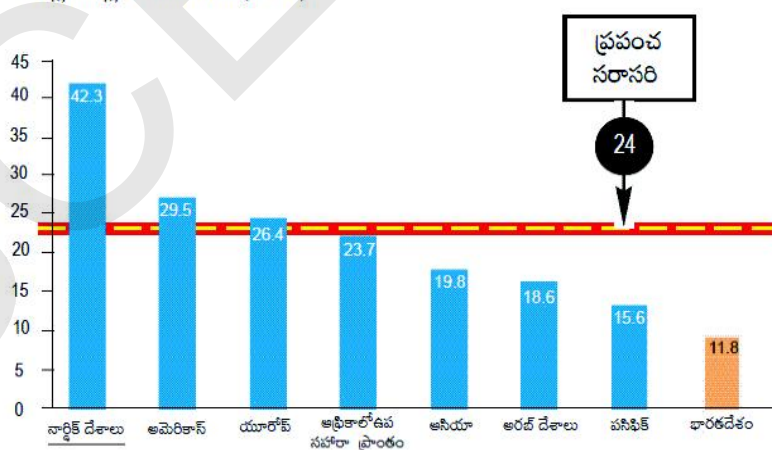
- సూచనలు: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు.
21. మానవ జీవితాలకు జీవ వైవిధ్యం ఎందుకు ముఖ్యమైనది?
22. మనం ఖనిజ వనరులను ఎందుకు సంరక్షించుకోవాలి?

23. ఇచ్చిన పటాన్ని పరిశీలించి, క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. యూరప్ మరియు ఆఫ్రికా ఖండాల మధ్య గల సముద్రం ఏది?
2. ఈ పటంలోని పెద్ద సామ్రాజ్యం పేరు తెలపండి?
24. ప్రాటో పారిశ్రామికీకరణ ను వివరించండి.
25. ఇచ్చిన బార్ గ్రాఫ్ ను విశ్లేషించండి.

ప్రపంచంలో వివిధ ప్రాంతాలలో జాతీయ పార్లమెంట్లలో మహిళలు (శాతం)

26. “వివిధ పౌరుల మధ్య ఆదాయ అసమానతలను ప్రజాస్వామ్యం తగ్గించలేదు.” దీనిని సమర్థిస్తూ లేదా వ్యతిరేకిస్తూ నీ సమాధానం రాయండి.
27. సుస్థిరత అనే అంశం అభివృద్ధిలో ఎందుకు ముఖ్యమైనది?
28. వినియోగదారుల దోపిడీకి కారణమయ్యే కొన్ని అంశాలను పేర్కొనండి.

విభాగము - IV

5×8=40మా

సూచనలు:

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు.
3. ప్రతి ప్రశ్నకు అంతర్గత ఎంపిక ఉంది.
4. ప్రశ్న నెం. 33 లో భారతదేశ మరియు ప్రపంచ పటములకు వేరువేరుగా జవాబులు గుర్తించుము.

29. A) నీటి వనరుల ప్రాముఖ్యతను వివరించండి.

(లేదా)

B) వరి పంట పెరుగుదలకు అనుకూలించే భౌగోళిక పరిస్థితులను వివరించండి.

30. A) ఇచ్చిన పేరా చదివి వ్యాఖ్యానించండి.

1930లో దళితులను అణగారిన తరగతుల సంఘంగా ఏర్పాటు చేసిన డా. బి.ఆర్ అంబేద్కర్, రెండవ రౌండ్ టేబుల్ సమావేశంలో దళితులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గాలు కావాలని గాంధీతో ఘర్షణ పడ్డారు. అంబేద్కర్ డిమాండ్‌ను బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం అంగీకరించడంతో గాంధీజీ ఆమరణ నిరాహార దీక్ష ప్రారంభించారు. దళితులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గాలు కేటాయిస్తే వారు సమాజంలో కలిసిపోయే ప్రక్రియ నెమ్మదిగా జరుగుతుందని ఆయన విశ్వసించారు. చివరకు గాంధీజీ అభిప్రాయాన్ని అంబేద్కర్ అంగీకరించారు. దాని ఫలితమే 1932 సెప్టెంబరు నాటి పూనా ఒడంబడిక. ఇది అణగారిన వర్గాలకు (తరువాత షెడ్యూల్డ్ కులాలుగా పరిగణింపబడింది) ప్రావిన్స్‌లలోనూ, కేంద్ర శాసనసభలలోనూ ప్రత్యేక సీట్లు కేటాయించింది. కానీ వారికి సాధారణ ఓటర్లు ఓటు వేయాలి. ఏది ఏమైనప్పటికీ దళిత ఉద్యమం కాంగ్రెస్ నేతృత్వంలోని జాతీయోద్యమం పట్ల ఆందోళన చెందుతూనే ఉంది.

(లేదా)

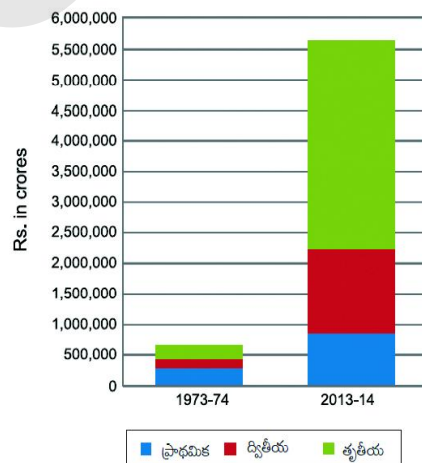
B) “18 వ శతాబ్దపు ఐరోపాలోని కొందరు వ్యక్తులు ముద్రణా సంస్కృతి చైతన్యాన్ని తీసుకువస్తుందని భావించారు.” వ్యాఖ్యానించండి.

31. A) ఆధునిక ప్రజాస్వామ్యాలలో అధికార విభజన యొక్క వివిధ రూపాలేవి? ఒక్కో దానికి ఒక్కో ఉదాహరణ ఇవ్వండి.

(లేదా)

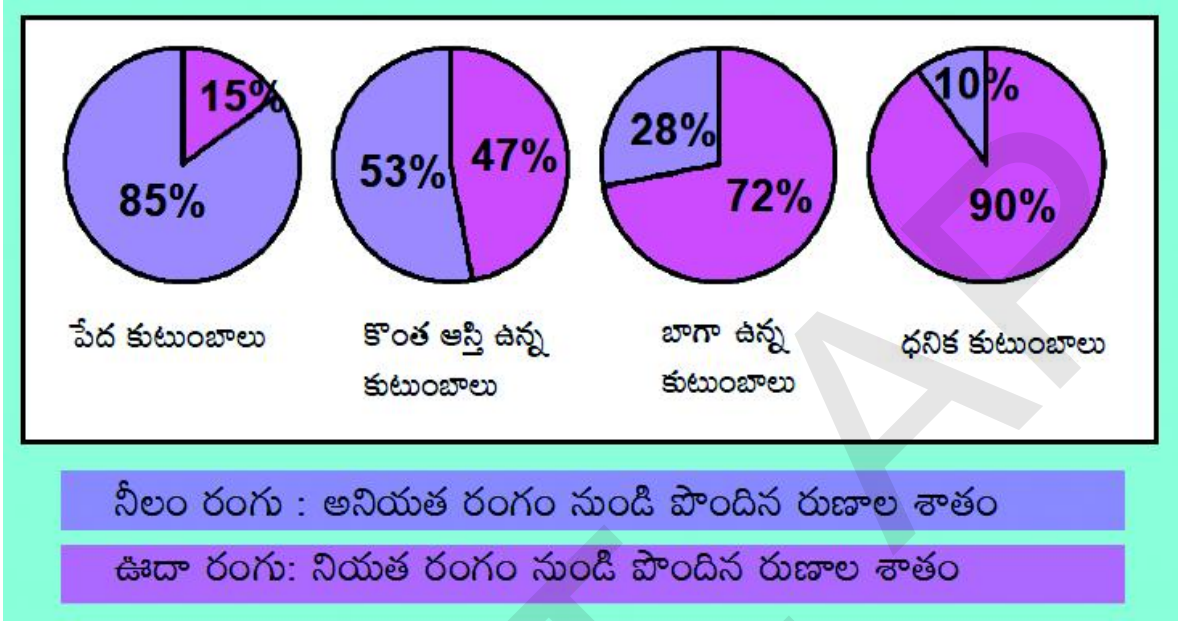
B) రాజకీయ పార్టీలు ఎదుర్కొంటున్న వివిధ రకాల సవాళ్ళు ఏమిటి?

32. A) బార్ గ్రాఫ్ ను విశ్లేషించండి.

(లేదా)

B)

పై ఛార్టును పరిశీలించి విశ్లేషించండి.

33. A) ఈ క్రింది వాటిని ఇవ్వబడిన భారతదేశ అవుట్ లైన్ పటంలో గుర్తించండి.

- 1) ముంబాయి   2) జమ్మూ   3) జంషెడ్‌పూర్   4) గోవా

(లేదా)

- 5) కేరళ   6) బీహార్   7) ఢిల్లీ   8) అరేబియా సముద్రం

B) ఈ క్రింది వాటిని ఇవ్వబడిన ప్రపంచ పటంలో గుర్తించండి.

- 1) ఇటలీ   2) దక్షిణాఫ్రికా   3) బెర్లియం   4) జర్మనీ

(OR)

- 5) నైజీరియా   6) ఫసిఫిక్ మహాసముద్రం   7) నార్వే   8) పాకిస్తాన్